

NOWY DZIENNIK

Adres redakcji i administracji: Kraków, ul. Orzeszkowej 7
Telefon Nr. 102-79, — Telefon redaktora naczelnego Nr. 136-89
Konto czekowe PKO w Krakowie 400.630.
Redakcja naczelna przyjmuje od godz. 12 do 1 w południe

Cena 25 gr.
egz.

Wszelkie komunikaty należy nadsyłać wprost do administracji.
Rękopisów redakcja nie zwraca. Za inseraty redakcja nie odpowiada.
Ceny ogłoszeń i prenumeraty uwidocznione na ostatniej stronie.

Przez oświatę do potęgi i dobrobytu Państwa

Niech w myśl tego hasła
każdy obywatel w dniu Święta Państwowego 3-go maja
1128kr złoży ofiarę na

DAR NARODOWY 3-go MAJA

MacDonald ustępuje?

(Telegram własny „Nowego Dziennika”)

Londyn 2. 5. (L) Po powrocie z Genewy MacDonald poddał się dziś dokładnemu zbadaniu lekarskiemu, które wykazało, że choroba oka wymaga dalszej troskliwej opieki i większego wypoczynku pacjenta. Dziś przedpołu dniem odbył MacDonald z Baldwinem dłuższą konferencję w związku z czem koła polityczne snują rozmaite domysły na temat możliwych zmian w rządzie angielskim.

Alarmujące brednie o planowanym zajęciu Gdańska przez Polskę

Rzekome oświadczenie hr. Graviny wobec dziennikarza londyńskiego

(Telegram własny „Nowego Dziennika”)

Londyn 2. 5. (L) Londyński „Daily Express” przynosi dziś w formie sensacyjnej brednie swego korespondenta gdańskiego, jakoby Polska przygotowywała zamach w celu zajęcia Gdańska. Korespondent tego dziennika dowiedział się rzekomo z najwyższych sfer komisariatu Ligi Narodów w Gdańsku, że wysoki komisarz hr. Gravina miał zwrócić Lidze Narodów uwagę na niebezpieczeństwo zakłócenia pokoju europejskiego przez Polskę, planującą zbrojne zajęcie Gdańska. Posuwa się korespondent na wet do twierdzenia, że zamach ten byłby już został dokonany, gdyby Francja nie odradziła tego kroku Polsce już w ostatniej godzinie, mianowicie w ubiegłą sobotę. Korespondent pisze dalej, że hr. Gravina miał mu oświadczyć: „Polacy stracili chyba głowę, jeśli sądzią że w razie, gdyby flota polska przybyła do Gdańska, nie przyjechałaby tam flota niemiecka w przeciągu 24 godzin”. Dalej zdaniem korespondenta Polska chce zająć Gdańsk i w ten

sposób postawić świat wobec faktu dokonanego. Również korespondent „Daily Mail” i korespondent „Daily Herald” przynoszą podobne brednie, jednak w formie łagodniejszej i piszą, że z trudem tylko uniknięto wczoraj katastrofy międzynarodowego powikłania.

Rząd polski żąda wyjaśnienia

Warszawa 2. 5. PAT. Jedna z agencji niemieckich rozpowszechniła dziś wiadomość, jakoby Wysoki Komisarz Ligi Narodów w Gdańsku hr. Gravina miał oświadczyć przedstawicielowi dziennika „Daily Express”, że Polska przygotowywała na dzień 1 maja zbrojne zajęcie Gdańska. Jak się Polska Agencja Telegraficzna dowiaduje ze źródła oficjalnego, rząd polski nie przypuszcza, aby udzielenie podobnie fantastycznego wywiadu przez Wysokiego Komisarza Ligi Narodów było możliwe, niemniej jednak zwróci się do hr. Graviny o wyjaśnienie w tej sprawie.

Hr. Gravina dementuje

Gdańsk 2. 5. (R) Z sekretariatu Wysokiego Komisarza Ligi Narodów w Gdańsku dementują fantastyczne pogłoski trzech dzienników londyńskich o rzekomych przygotowaniach Polski do zajęcia Gdańska. Ze specjalnym naciskiem dementowane są zwłaszcza te punkty, które dotyczą komisariatu Ligi Narodów i rzekomej interwencji hr. Graviny, jak również rzekomego wywiadu hr. Graviny z korespondentem angielskim.

Pisząc o artykule „Daily Express” „Danziger Landes Ztg.” stwierdza że całą tą wiadomością usprawiedliwia jedynie to, że „Daily Express” bardzo zbliżony jest do Hitlera, a korespondent tego dziennika stale towarzyszył Hitlerowi podczas jego podróży przedwyborczej. Nie ulega wątpliwości — pisze dziennik gdański — że wiadomość ta jest właśnie wymysłem owego korespondenta.

Egzekutywa Agencji Żydowskiej domaga się dalszych certyfikatów dla chalców

Jerozolima 2. 5. ŻAT. Egzekutywa Agencji Żydowskiej nie uważa za zadowalającą liczbę 2.000 certyfikatów robotniczych, wydanych przez rząd palestyński na półrocze kwiecień - październik 1932. Agencja domagała się 3750

certyfikatów, motywując żądanie obecną sytuacją na rynku pracy w Palestynie. Agencja zwróciła się też do rządu z prośbą o podanie motywów, którymi rząd się kierował zmniejszając znacznie żadaną ilość certyfikatów.

Podwyżka opłat paszportowych — w dniach najbliższych

Warszawa 2. 5. Sin. Sprawa podwyżki opłat za paszporty zagraniczne jest przesądzona i w dniach najbliższych wydane zostaną w tej sprawie odpowiednie zarządzenia. Obecnie odbywają się w ministerstwie skarbu narady, w wyniku, których ustalona zostanie wysokość tej

podwyżki. Przeprowadzane są szczegółowe kalkulacje zeszłorocznych wpływów z opłat za paszporty, które posłużą jako materiał orientacyjny przy ustalaniu wysokości podwyżki. Wpływy z tego źródła mają iść na akcję walki z bezrobociem.

Wysokość obniżki ceny wódki i spirytusu

Potanieją także papierosy i zapaliki?

Warszawa 2. 5. (Sin) Obowiązujący od dnia 1 maja nowy cennik wyrobów państwowego monopolu spirytusowego obniża cenę szeregu rodzajów wódek i spirytusu. Tak np. cena wódki zwykłej 40-proc. obniżona została na litrowej, półlitrowej i ćwierćlitrowej butelce od 30—40 groszy. Cena wódki zwykłej 45-proc. obniżona została odpowiednio od 20—30 groszy, cena spirytusu 90-proc. obniżona została od 60 groszy do zł. 1.20 na butelce. Jednocześnie z dniem 1-go bm. obniżona została cena mielonej soli bydłowej z 65 na 55 zł. za tonę. Pisma podają, że również cena niektórych wyrobów tytoniowych ulegnie niższości; nie jest wykluczona też obniżka ceny za palek. „Iskra” jednak zaprzecza temu.

Warszawa 2. 5. (Sin) Mieszkańcy Żyrardowa postanowili utworzyć komitet obrony Błachowskiego, który ma zająć się losem zabójcy i jego rodziny.

Małe, ale wyraźne znaki...

(Th.) Chciałoby się unikać określić zbyt wyraźnych, jednoznacznych, zdecydowanych, chociaż ostatnie zdarzenia na froncie palestyńskim proszą się formalnie o tego rodzaju głośne, dźwięczne, jakby w czystym metalu wydzwonione słowo. Nasuwają się niewątpliwie takie wyraźne, zdecydowane określenia, aż do słowa: „zmiana kursu“. Ale trzeba być całkiem ostrożnym odnośnie do Palestyny wobec gorzkich rozczarowań, jakie się stamtąd na nas w ostatnich kilku latach posypały. Z drugiej jednak strony byłoby grzechem nietylko wobec twórczego optymizmu, tak bardzo we fазie budowania koniecznego, ale wprost wobec zwykłej prawdy historycznej, gdybyśmy nie notowali skrętnie i z dużą dozą satysfakcji tych wszystkich przyjemnych faktów i nastrojów, jakie stamtąd do nas dochodzą. I tu właśnie trzeba, przy całej ostrożności i skromności w wyrażeniu się, stwierdzić że są pewne, powiedzmy: małe, ale wyraźne znaki w Palestynie, które każą się spodziewać, że najgorsze już minęło, a w tej chwili zbliżamy się całkiem pewnym krokiem do stanowczej poprawy naszego stosunku do rządu angielskiego, względnie jego do nas.

Notujemy fakty:

Nowy Wysoki Komisarz od razu starał się zwrócić ku nam niejako „wesole“ oblicze, podczas kiedy od jego poprzednika byliśmy przyzwyczajeni patrzeć na wiecznie zamurzoną twarz. Oczywiście — to się odnosi do ostatnich lat. Jakos z Sir Chancellorem nigdy nie zarząda żadna przyjaźń. Miał on twarz zwróconą zawsze ku Muftiemu i jego grupie. Im pokazywał ową przyjemną minę, jaką się robi dla fotografii, mającej służyć jako — pamiątka. Lord Plumer był po żołniersku szczery i prostolinijny. On wprost oświadczył, że jego politykę wyznaczają w Londynie, a on tylko wykonuje rozkazy. Snać — te rozkazy nie były najgorsze, bośmy od niego mogli widzieć tylko życzliwość. Sir Chancellor natomiast usiłował robić swoją politykę w Palestynie, nie czekał na rozkazy z Londynu, lub nawet tym rozkazom nie okazywał pełnego posłuszeństwa i działał do pewnego stopnia nie w zgodzie z intencjami londyńskimi. Rzecz jasna, że niżej od niego w randze członkowie rządu palestyńskiego wyczuwali jego nastroje i życzenia i stali się — jeszcze gorszymi. Stąd cały szereg naszych niepowodzeń, za rządów p. Chancellora doznanych, z którymi nietylko my, ale także ministerstwa w Londynie jakoś uporać się nie mogli. Tyle tylko zrobiliśmy, żeśmy się nie liczyli z jego nastrojami, a tysiące ludzi teraz świadczy, że wbrew intencjom Chancellora dzieło odbudowy żydowskiej Palestyny duże postępy poczyniło za czasów jego komisarjatu.

Stąd budzi się nadzieja, że przy wyraźnej życzliwości tego dla nas tak ważnego czynnika, postępy będą znacznie większe i będzie ich coraz więcej więcej. Życzliwość zaś Sir Wauchope'a była bardzo wyraźnie okazywana podczas Makkabjady, Wystawy Lewantyńskiej i różnych uroczystych chwil, jakie te imprezy nastreczyły.

A jako pierwszy czyn z tego nastroju życzliwego wypływający można zanotować większą liczbę certyfikatów, jakich ostatnio Wysoki Komisarz udzielił Agencji Żydowskiej. Od razu zaznaczamy — ta „większa“ liczba jest jeszcze daleka od naszych wymagań i od faktycznej potrzeby. Nie jest ona też — wielką, jest tylko — większą. Na wszelki wypadek — w przedziale liczby 2.000 certyfikatów robotniczych nie wyraża się lekceważenie lub zamierzone osmieśzenie, jak przy liczbie 300. Mam teraz tyle, że naj—najkonieczniejszej potrzebie zdołamy zadość uczynić.

Gięst, który można także tłumaczyć jako wyraz życzliwości dla dzieła palestyńskiego, stano-

wi niemal-że entuzjastyczne przemówienie, jakie Sir Wauchope wygłosił do zastępców kategorii drobnych kapitalistów z pośród kandydatów na osiedlenie. Pojęcie to było, jak na wschodnio-europejskie stosunki, za wysoko zakreślone. Do kapitalistów, jadących do Palestyny nie pod ochroną i kierownictwem Organizacji Sionistycznej, względnie Agencji Żydowskiej tylko na własną odpowiedzialność i własne ryzyko, zaliczono ludzi, mających majątek conajmniej w kwocie tysiąca funtów. Przy dawnym, normalnym kursie funta stanowiła ta suma istotnie już duży majątek, który w naszych stronach swego posiadacza umieszcza wśród bogaczy. Nawet po niższym kursie funta jeszcze cała tysiączka stanowiła duży majątek. Dlatego też ta kategoria nigdy nie była zbyt liczna, o ile majątek swój istotnie podała — uczciwie. Bywało, że Anglicy we wielu wypadkach się nie połapali, w innych jednak zorientowali się dokładnie i zawołali po swoim: stop! Nowość polega na tem, że ów majątek został przepołowiony. Już za marnych 500 funtów dzisiejszego waloru człowiek może się wkupić do zacnej i szlachetnej gildy bogaczy. Co za wygoda! Tymczasem ta niższka była niesłychanie zaklawazowana i zawarowana warunkami natury biurokratycznej, że nie otwierała zbyt szerokich horyzontów możliwości. Odezwanie się Sir Wauchope'a, że ta kategoria osiedleńców będzie w Palestynie niezmiernie miło widziana, że może liczyć na wszelkie ułatwienia itd., świadczy o tem, że obecny Wysoki Komisarz pragnie istotnie zaludnić Palestynę elementem ekonomicznie zdrowym i pożytecznym. Wiadomo — my pragniemy utworzyć w Palestynie ludność żyjącą z własnej pracy, z pracy rąk swoich. Taki mały kapitalista od razu idzie na ten zasadniczy warunek, na który formalnie jest nastawiony, a przez to staje się dla nas razem z robotnikiem

Przy licznych dolegliwościach kobiecych naturalna woda gorzka „Franciszka-Józefa“ sprawia znakomitą ulgę

czynnikiem rzetelnej i ciężkiej pracy, o miliony mil oddalony od wszelkiego bogacenia się na zasadzie samych mózgowych — operacji. Oto, dlaczego także ze stanowiska naszej zasadniczej ideologii sympatja Wysokiego Komisarza dla tego elementu osiedleńców ma dla nas taki duży walor.

Tyle się dzieje przyjemnego na froncie palestyńskim.

Teraz nam jeszcze prof. Brodetzki komunikuje, że także w Urzędzie Kolonialnym znalazł ostatnio większe wyrozumienie, ciepłą przychylność i — ważne przyrzeczenia. Gdyby to wszystko tak się razem zbiegło w jedno wspólne poczynanie, mielibyśmy istotnie wszelkie powody czegoś lepszego się spodziewać na najbliższy okres.

Trzeba jednak dodać, że to wszystko doznaje bardzo przykrego smaku, gdy przypominamy sobie p. Frencha i jego zadanie. Ten ostatni potomek rodu Passfieldów siedzi w Palestynie i obmyśla nam ograniczenia w nabywaniu ziemi. Tęby znaczyło niemal całkowite obcięcie naszej wiejskiej kolonizacji. A na to nigdy sjonizm się nie zgodzi. Miejskiej kolonizacji mieliśmy już dosyć. Ale nas upaja i przyciąga zapach ziemi — naszej ziemi, naszych przodków ziemi. Od tej ziemi żadna siła świata nas odsunąć nie może i nie odsunie. Jeżeli p. French istotnie taki raport zrobi, jak go przewidujemy, to będzie to dla nas jednym z ohydnych uderzeń, jakich dostaliśmy w ostatnich latach niemało. Ale trwała przeszkoda do naszej rolniczej ekspansji w Palestynie, on nie pozostanie. Jakoś mimo wszystko liczymy na świat cały, który nam przyrzekł w Palestynie siedzibę narodową. A siedziba narodowa znaczy: pełny udział w ziemi, w jej posiadaniu i uprawianiu.

Oczywista — p. French rzuca swój cień niejako naprzód, ale on jeszcze nie jest aktualny. Obawiamy się go, ale nie w tej mierze, ażebyś my sobie psuli radość tworzenia i budowania.

Nastroj jest pełny, żywy, radosny. Naród żydowski odczuwa mocną falę, która z tej radosnej twórczości idzie, i przyjdzie do nas ze wszystkimi swoimi masami.

Gabinet wojskowy w Niemczech ma uforować Hitlerowi drogę do władzy?!

W Bawarii gotuje się plan obalenia Brueninga i Groenera

Berlin 2. 5. PAT. Prasa bawarska przynosi sensacyjne pogłoski o usiłowaniu pewnych kół politycznych z gen. Schleicherem i gen. Hammersteinem na czele obalenia rządu Brueninga i utworzenie na jego miejsce gabinetu wojskowych. Do tej grupy należeć ma szereg osobistości z najbliższego otoczenia prezydenta Hindenburga, m. in. sekretarz stanu Meissner. Dążenia tych kół zmiernie mają nietylko do usunięcia ministra Groenera, którego polityka w stosunku do hitlerowskich oddziałów szturmowych wywołała tam wielkie niezadowolenie, lecz również do radykalnej rekonstrukcji gabinetu Rzeszy, odpowiadającej wynikiem ostatnich wyborów w Prusach. Kandydatem na kanclerza Rzeszy ma być gen. Schleicher, znany ze swoich sympatji dla Hitlera. Schleicher miałby ulorować drogę narodowym socjalistom do objęcia kilku tek w (gabiniecie nowym) Rzeszy. Plany te mają być tematem ożywionych rozmów na Wilhelmstrasse. Oficjalny biuletyn bawarskiej partii ludowej potwierdza pogłoski te, powołując się na informacje otrzymane z wiarygodnego źródła berlińskiego. W berlińskich kołach po-

litycznych wiadomość tę określają jako kombinację.

Hitler pod zarzutem krzywoprzysięstwa!

Berlin 2. 5. (Sch) „Welt am Montag“ donosi dziś, iż wdrożyło przeciw Hitlerowi skargę o fałszywe zeznanie pod przysięgą, złożone na rozprawie w dniu 7 kwietnia, w którym Hitler występując przeciw socjalistycznemu dziennikowi „Frankische Tagespost“ za przedruk rachunku hotelowego, wystawionego Hitlerowi przez hotel Kaiserhof wypierał się wydania w ciągu 10 dni 4.043 marek. „Welt am Montag“ twierdzi że zeznanie Hitlera było fałszywe i dlatego nie może pozostać bezkarne.

Treviranus wstępuje do Hitlerowców?

Berlin 2. 5. (Sch) Koła poinformowane za przecząją pogłosce, podanej przez kilka dzienników berlińskich, jakoby minister Treviranus zamierzał wstąpić do partii narodowo socjalistycznej.

Paryż 2. 5. (B) W miejscowości Haze koło Privas w południowo-wschodniej Francji obsu- nęło się zbocze góry i zasypało stojący u podnóża budynek dworski. Pod gruzami zawałonego budynku poniosła śmierć właścicielka dworu, jej córka i siostrzeńca.

Hamburg 2. 5. (R) Na Morzu Północnym na jechał parowiec niemiecki „Wiedau“ na belgijski kuter rybacki, który został strzaskany i momentalnie zatonał. Załogę kutra, składającą się z 4 osób, parowiec zabrał na pokład i wie- zie ją do Hamburga.

12-dniowa przerwa w procesie Gorgonowej

Ślady krwi poddane będą ponownej ekspertyzie w Warszawie

(Telefoniem od naszego korespondenta)

Lwów. 2. 5. (T) Dziś otworzył przewodniczący rozprawę z blisko godzinnym opóźnieniem, składając następujące oświadczenie: Ponieważ w dniu wczorajszym zgłosił się do mnie panowie znawcy chemicy z prośbą, abym im dodatkowo udzielił głosu ze względu na wydane orzeczenie które ich zdaniem nie zostało ściśle przedstawione w prasie, a zatem mogłoby wywołać niepotrzebne komentarze, co się zresztą faktycznie stało, a nawet przesądzenie pewne w sprawie, co nie powinno mieć miejsca, wezwałem dziś panów znawców, aby nam powiedzieli, o co właściwie im idzie.

WATPLIWOŚCI ZNAWCÓW CHEMIKÓW

Zabiera głos prof. Westfalewicz, który w dłuższym wywodzie jeszcze raz przedstawia wyniki swoich badań i oświadcza, że badania prowadził metodą Lardesa, której wyniki były przez szereg lat miarodajne dla orzeczeń sądowych w tego rodzaju sprawach. Metoda ta została zastąpiona inną, która kwestionuje ją w pewnych szczególnych wypadkach. Wyniki, jakie uzyskaliśmy na podstawie metody Lardesa, doprowadziły nas do wniosku, że znajdując się na futrze Gorgonowej krew grupy A (tj. krew Lusi. — Red.). Lecz później dowiedziałem się o metodach, które wyniki tej metody kwestionują.

Z kolei zabiera głos drugi znawca dr. Opieński: Moje orzeczenie było przez prasę nieściśle podane, a wśród panów przysięgłych były pewne niejasności i nieporozumienia. Oświadczyłem w sobotę, że co do futra stwierdziliśmy krew grupy A, ale wobec wynaturzenia materiału wobec czyszczenia i wymywania oraz skutkiem tego, że już po wydaniu mojego orzeczenia i po przeczytaniu dzieła Hirschfelda stwierdziłem, że nie należy ograniczyć się do jednej próby, lecz należy przeprowadzić drugą próbę według metody, opracowanej przez Schiffa, względnie Hirschfelda oświadczyłem, że w tym wypadku należy ten obiekt poddać drugiej próbie. Zaznaczam tylko, że nowa metoda we Lwowie nie jest używana.

Przewodniczący: Więc według sumienia panów, zgodnie z przysięgą, badanie poszło metodą Lardesa i ono wykazało, że na futrze znajduje się krew grupy A?

Prof. Westfalewicz: Ale żądałem, ażeby to futro poddać jeszcze jednej analizie.

Prokurator: Czy pan nie przypomina sobie, czy te plamy są w jednym miejscu, czy w wielu? — Plamy były na większej partii, były rozmowywane na większej przestrzeni były w rękawie i na plecach.

Obronca: Panowie powiedzieli w sobotę, że nie mogą z całą pewnością stwierdzić, czy plamy krwi na futrze pochodzą z grupy A, czy też O. (krew Gorgonowej. — Red.). Czy w tym kierunku panowie opinie zmienili?

Dr. Opieński: Oświadczyłem, że mojej opinii

nie zmieniam, a jeżeli próba jeszcze czulsza może wykazać co innego, to znaczyłoby, że ta pierwsza nie dała wyniku.

Przew.: Chodzi o to, czy ta próba, którą panowie przeprowadzili, stanowczo wykazała, że krew jest grupy A. — Skoro się nasunęły pewne wątpliwości, to uważam, że należy stosować drugą próbę, która kontroluje tamtą w przypadkach trudniejszych.

ODRZUCONE I DOPUSZCZONE WNIOSKI OBRONY

W tem miejscu przewodniczący ogłasza postanowienie co do wniosków prokuratora i obrońcy z soboty. W szczególności postanawia Trybunał odmówić wnioskowi prokuratora na przesłuchanie świadka sędziego śledczego Kulczyckiego odmówić wnioskowi prokuratora na przesłuchanie świadka sędziego śledczego Kulczyckiego, odmówić wszystkim wnioskom obrony, z wyjątkiem jednego: Trybunał postanowił dopuścić dowód z wywiadu prokuratora sądu okręgowego w Katowicach co do świadka Halemby, żądać aktów i zarekwizować akta zawnioskowane przez obronę.

PONOWNA EKSPERTYZA ŚLADÓW KRWI

Wreszcie Trybunał postanowił przesłać Państwu wemu Instytutowi Higieny w Warszawie, którego dyrektorem jest prof. Ludwik Hirschfeld, następującą rzecz: futro, świecę, chusteczkę, 2 kłamki, szkło z szyby okna ogrodnika, łupkę muru z werandy, prowadzącej do sypialni oskarżonej, drzazgi z drzwi piwnicy i kuchni, a to celem przeprowadzenia badania krwi pod względem biologicznym i identyfikacji na grupę i wydanie opinii. Celem przeprowadzenia tych dowodów przerywa się rozprawę do dnia 14 maja.

Przerwanie rozprawy może nastąpić wedle procedury karnej najwyżej na 2 tygodnie. Rozprawa po przerwie odbywa się przed tym samym Trybunałem przysięgłych. Decyzja sądu wywołała olbrzymie wrażenie, a sama oskarżona po wyprowadzeniu jej z sali rozpraw miała powiedzieć: „Boże, jak ja wytrzymam jeszcze przez te 12 dni!”

Przed gmachem sądowym, przy ul. Batorego oczekiwali obroncy tłumy, aby raz jeszcze zobaczyły oskarżoną przy opuszczeniu sali sądowej. Policja musiała siłą usuwać tłumy.

Kto wygrał dolarówkę?

Warszawa 2. 5. PAT. Dziś o godz. 10tej rano odbyło się losowanie 4 proc. pożyczki dolarowej serji III. Wygrana 12.000 dolarów padła na numer 422.354. Dwie wygrane po 3.000 dolarów padły na numery: 1.185.149 i 419.551. 7 wygranych po 1000 dolarów padło na następujące numery: 1.087.415, 800.252, 1.172.164, 885.415; 939.614; 36.952 i 816.932.

Warszawa. 2. 5. (Sin) W dzisiejszem ciągu niu 3-proc. pożyczki budowlanej padły wygrane na następujące numery: 250.000 zł. wygrał nr. 357.407. — 50.000 zł. nr. 947.245. — 10.000 zł. nry: 754.513, 963.847, 356.765, 391.263, 88.554, 523.458, 149.625, 702.108, 428.680, 685.182.

JAKA BĘDZIE POGODA?

(Telefoniem od naszego korespondenta)

Warszawa. 2. 5. Sin. Prawdopodobny przebieg pogody na wtorek, 3 bm.: Wyżyna małopolska, Śląsk, Podhale, Tatry i Małopolska wschodnia: Po przejściu nocą burz zwłaszcza na Śląsku i wyżynie Małopolskiej, w ciągu dnia przeważnie pochmurno i deszcze. Znaczne ochłodzenie. Najpierw słabe wiatry wschodnie i południowo-wschodnie, potem umiarkowane zachodnie.

Rewja samolotów w Warszawie

Warszawa. 2. 5. (Sin) Jutro z okazji święta narodowego odbędzie się w Warszawie rewja wojsk. Niespodzianką będzie urządzenie rewji samolotów, a mianowicie na placu Saskim przebiec ma 120 samolotów, które będą manewrować nad miastem w szyku bojowym.

Teroryści z Kercelaka przy pracy

Warszawa. 2. 5. (Sin) Dziś w nocy do lokalu stowarzyszenia mechaników lotniczych wtargnęła bojówka pod wodzą Tasiemki, żądając od prezesa związku Szarka wydania pieniędzy. W odpowiedzi Szarek wyciągnął rewolwer i poranił kilku napastników, reszta zbiegła.

—o—

Brak bekoniów w Anglii

Londyn 2 5. PAT „Daily Herald“ donosi, że gospodynie angielskie stoją w obliczu głodu bekoniowego, ceny na bekony wzrosły w Londynie o 8 szylingów na cetnarze.

Osl 2. 5. PAT. Z Kopenhagi donoszą, że do komisji rolniczej parlamentu wpłynął sensacyjny projekt ulżenia rolnictwu krajowemu przez zamrożenie długów na 20 lat tj. w ciągu 20 lat umorzone zostałyby wszelkie procenty. Chodzi o sumę 1 i pół miljarda koron.

FRANCISZEK WERFEL

Copyright by „Renaissance“ Stanisławów-Wiedeń.

Rodzeństwo Pascarella

(109) (Die Geschwister von Neapel)

Autoryzowany przekład Leona Templera.

Słyszała zgrzyt klucza, słyszała jak ojciec wchodzi, jak wydaje służącemu rozkazy dotyczącego dalszego toku dnia, słyszała jak zatrzasnął za sobą drzwi stołowego pokoju. Nie wiedział jeszcze o niczem. Potem cisza zaległa pokój. Pochyliwszy głowę czekała Gracja przez kilka chwil na objaw przerażenia, na krzyk dzięki dołatujący z sali da pranzo. Nic. Więc ostrożnie wlała zupę nie gotowaną i wyziębłą do wazy, postawiła na tacy jak zwykle i zaniósła do stołowego, bo Giuseppe zajęty był zapewne na górze, w pokojach ojca.

Don Dominik siedział przy stole. obok leżały depesze donoszące o śmierci Laura. Na pierwszy rzut oka mogłaby Gracja przypuszczać, że ojciec w zamyśleniu, zachowując przytomność umysłu czeka obiadu. Dopiero kiedy się zbliżyła dostrzegła, że piersi jego zadyszane ochryple sapia i że przyspieszony oddech faluje. Mimoto nalala zupę do talerza ojca, w milczeniu jakby dzień powszedni silniejszy był niż śmierć. Utkwił w niej blade, rybnie niemal oczy i poznał ją. Rzęząc wykonał ku niej ramionami ruch chwytny. Cofnęła się. On zaś wpił się kurczowo obiema rękami w obrus, żeby się dźwignąć. Talerze i szklanki potrzaskiły się

w kawałki na podłodze. Krzasko ojca obunio się. A teraz rzecz okropna. Don Dominikowi wydarł się z piersi przeciągły, nieludzki ryk, ryk zwierzęcia jakiego niema. Wyjącego okrutnie ryku tego dożył oto z tejsamej potężnej klatki piersiowej z której kiedyś rozlegał się cudowny śpiew zawsze przejmujący dreszczem.

Gracja usunęła się aż pod okno i przyglądała się o. Sama dziwiła się oziebłości duszy w tej chwili. Czyż nie mogłaby uwolnić ojca od demona? Przypaść doń porwać go w objęcia, przycisnąć go do siebie, własnymi łzami w nim płacz wyzwolić! Nie zaświeciły jej w oczach łzy, nie mogła ojca chwycić w objęcia: nie wyrzekła słowa ani nawet dźwięku nie wydobyła żeby go zbawić. Z uwagą zdrewniała przypatrywała się temu człowiekowi, jakby spętaniem szaleńcem obcemu. Nie jak ojcu kochanemu. Natomiast przez myśl jej przewijały się szaleństwa: czy to teraz dosięga nas kara za redutę w hotelu Bertolini? Lauro nie żyje. Teraz kolej na mnie. Czy ojciec znów ryknie kiedy doliczę do trzech? Raz i dwa i trzy!

Nie, pierwszy wybuch minął już, jak się zdaje. To co teraz nastąpiło było przynajmniej rzeczą ludzką. Don Dominik pięściami walił jakby mło-

tami w skronie i wołał wciąż:

— Dzieci moje! Chcę znowu mieć dzieci przy sobie, chcę dzieci mieć przy sobie!

Nie brzmiało to jednak jak skarga, ale jak uparty pański rozkaz który zwolna rósł znów w krzyk rozjuszony. Biegła przytem wściekły zrazu wkoło stołu, potem wpadł do salouta, gdzie rzucił się ku basom Laura, jakby się porwać chciał na tym przedstawicielu Zmarłego. Z salouta pobiegł do przedpokoju:

— Dzieci moje! Chcę mieć dzieci przy sobie!

Siła jego głosu nie znała granic. W antycznym szale szarpać począł ubranie, kamizelkę rozzerwał przez pół, że guziki rozleciały się na wszystkie strony. Dobrał się do drzwi mieszkania: „Dzieci moje!“ Wybiec chciał do sieni domu, na ulicę, pobiec do miasta i krzytać, krzytać, żeby słyszeli wszyscy: Chcę mieć dzieci przy sobie! Drzwi pilnował jednak Giuseppe i borykał się z Don Dominikiem. Czyż najświętszy zakaz pana nie zabraniał głośno i w sposób nieopanowany zachowywać się wobec ludzi? Czy w czasie gry okna nie musiały być pozamykane nawet w najbardziej parne dni? Giuseppe nie mógł ścierpieć, żeby pan jego sam siebie lekceważył miał i t. samcem wystawić się na pośmiewisko. Tak więc stróż prawa z panem prawa walczył w imię tego prawa. Lecz siły starowiny były za wale, wyrzucił się i legł u nóg ojca. Upadek Giuseppea ocucił Don Dominika. Upamiętał się, zaczęła aż uspokoił się oddech, zapiął marynarkę i nie troszcząc się o Grację, pospieszył na górę, do swego pokoju. Giuseppe dźwignął się z trudem i poszedł za nim.

Prawie godzinę czekała Gracja w stołowym

SJONISCI! Kontynuujcie Akcję Szeklową! Rozpowszechniajcie Szekla! Cena szekla Zi 1.20

Jak się fałszuje prawdę

„Misterna” robota głównego organu endecji

„Gazeta Warszawska” w numerze z 1 bm. przedrukowała sprawozdanie z procesu krakowskiego przeciw dwóm młodzieńcom żydowskim oskarżonym o rozbicie szyb w kościele OO Bernardynów. Sprawozdanie to w równo-brzmiającym tekście ukazało się w Krakowie, w „Il. Kurjerze Codzi.”, w „Czasie” i „Głosie Narodu”. „Gazeta Warszawska” przedrukowała je dosłownie, ale jako specjalistka od żydożerstwa wyczuła natychmiast słaby punkt rozprawy sądowniej.

Oto — na co zresztą zwróciliśmy onegdaj uwagę — O. Wojtas, Bernardyn, zeznawał jako świadek, iż wiarygodne osoby opowiadały mu, że z tłumu żydowskiego pod hotelem Royal padały groźne okrzyki pod adresem OO. Bernardynów, jakoteż groźby, że należało by ten „kurnik” wysadzić w powietrze”. Czyli — że O. Wojtas tych grózb nie słyszał, a tylko jakieś „wiarygodne osoby” o tem mu opowiadały.

Otóż specjalistka w żydożerstwie, „Gazeta Warszawska” poprostu wykreśliła ze sprawozdania krakowskiego, przez siebie dosłownie zre-

szta przedrukowanego, powyższy passus ze streszczonych zeznań O. Wojtasa, a zeznanie to podała w następującym brzmieniu:

O. Wojtas, Bernardyn, zeznał, że z tłumu Żydów padały groźne okrzyki pod adresem OO. Bernardynów i groźbę, że należy ten „kurnik” wysadzić w powietrze.

A teraz — pójdzie między wszystkie gazety antysemitki w Polsce relacja, że słuchany przed sądem zakonnik słyszał padające z tłumu żydowskiego okrzyki, że trzeba klasztor, czy też kościół „wysadzić w powietrze”.

Piętnujemy świadome to i bezczelne fałszerstwo „Gazety Warszawskiej” w sposób jaknajbardziej stanowczy i stawiamy je pod pręgierz całej światłej opinii publicznej w Polsce!

Jak się dowiadujemy, adwokaci dr. Feldblum i dr. Woźniakowski zapowiedzieli apelację przeciw wyrokowi skazującemu małoletnich Johanna i Windischa na dwa miesiące więzienia za rzekome wybitcie szyb w kościele OO. Bernardynów.

Znaczna poprawa sytuacji politycznej sjonizmu

Pomyślny przebieg dyskusji parlamentarnej

Londyn. (ZAT) Na zgromadzeniu zwołanym przez angielską Federację Sjonistyczną, prof. Z. Brodetzki złożył sprawozdanie z swej ostatniej podróży do Palestyny. Omawiając sytuację polityczną sjonizmu, prof. Brodetzki stwierdził, że

w przeciągu ostatnich kilku miesięcy daje się zauważyć pewna tendencja do naprawy stosunków wzajemnych między Agencją Żydowską a rządem. Należy się spodziewać znacznej poprawy sytuacji politycznej w najbliższej przyszłości.

Taktyka nasza, oświadczył prof. Brodetzki, nie może sprowadzać się do zwalczania rządu

przemówienia były jasne i dobitne. Mam na myśli nie tylko odważne wystąpienie pułk. Wedgwooda, lecz również wysoce interesujące przemówienie pułk. Buchana. Pragnę też podkreślić wartość przemówienia Barnett Jannera, które było skromne i powściągliwe, lecz mimo to doskonale zobrazowało to, co Żydzi czynią w Palestynie i z jakim idealizmem pracują w tym kraju.

Na zgromadzeniu tem wystąpił również p. B. Locker, który podkreślił szczególnie konieczność praktycznej i konkretnej pracy w Palestynie.

Gracja wręczyła służącemu klucz do spiżarni: — Wszystko przygotowane. Jeśli nie wrócę na czas do domu, będziecie musieli dziś wieczorem przyrządzić posiłek dla pana.

W swoim pokoju przebrała się całkowicie z wszystkich rzeczy, jakie miała, wybrała najlepsze bieliznę, pończochy, trzewiki. Skoro już tak daleko zaszło, nikt nie powinien jej widzieć w oszpeconym stanie. Ale w którą suknię się ubrać? W szafie nie wisiąco ich tyle żeby utrudnić wybór. Nic dziwnego, że z szafy wyjęła ową suknię wieczorową, którą miała na sobie w teatrze San Carlo na przedstawieniu „Giocondy” i w której poraz pierwszy ujrzał ją Arthur Campbell. Ubiorenie się wymagało dziś o wiele więcej czasu niż zwykle. Kiedy zrzuciła koszulę i nago stanęła sama przed sobą, nadeszła chwila osobliwa. Zdawała w siostrach Pascarella własna nagość budziła lęk i klęk. Nawet wtedy kiedy się myły albo kąpały przelotnie tylko patrzyły na nagie ciało; tembardziej szorstko, nienal jakby za karę, obchodziły się z niem szorując je gąbką i „skrobaczką”. Teraz zaś żalostnie przypatrywała się Gracja swemu ciału. Poczęła nuskać piersi i biodra. Było to jakby pieczołliwe pożegnanie. Na dzień się minut przed trzecią opuściła Gracja dom nie oglądając się za siebie. C. d. n.

brytyjskiego, lecz zmierza do przekonania rządu

o możliwościach i korzyściach obopólnych, które płyną z tej współpracy. Byłoby źle, gdy byśmy okazali się niezdolnymi. Byłoby to bardzo krótkowzrocznym z naszej strony.

Mówiąc o ostatniej debacie palestyńskiej w parlamencie angielskim, prof. Brodetzki oświadczył: Była to nader interesująca debata, debata, w której

nikt nie zabierał głosu przeciwko nam i wszyscy przemawiali z naszego punktu widzenia.

Przemówienia były jasne i dobitne. Mam na myśli nie tylko odważne wystąpienie pułk. Wedgwooda, lecz również wysoce interesujące przemówienie pułk. Buchana. Pragnę też podkreślić wartość przemówienia Barnett Jannera, które było skromne i powściągliwe, lecz mimo to doskonale zobrazowało to, co Żydzi czynią w Palestynie i z jakim idealizmem pracują w tym kraju.

Na zgromadzeniu tem wystąpił również p. B. Locker, który podkreślił szczególnie konieczność praktycznej i konkretnej pracy w Palestynie.

Agencja Żydowska w St. Zjednoczonych rozpoczyna pracę

Nowy Jork. (ZAT) Jak się ŻAT dowiaduje, amerykańscy członkowie i ich zastępcy w Agencji Żydowskiej utworzyli odrębną organizację na terenie Stanów Zjednoczonych. Honorowym przewodniczącym sekcji amerykańskiej Agencji Żydowskiej obrano został p. Feliks Warburg oraz sędzia Julian Mac. Przewodniczącymi obrano dr. Cyrusa Adlera i dr. Stephena Wise'a, zaś wice-przewodniczącymi obrano sędziego Sternę i Roberta Sholda. Wyłoniono komitet administracyjny na czele którego stanął p. Morris Rottenberg.

LINOLEUM, CERATY, DYWANY
Przemysł Linoleum, Kraków, Rynek 10.

TRUSKAWIEC Dr. ZYGMUNT HEUMANN
specjalista chorób wewnętrznych
(choroby przemiany materji)
ordynuje jak co
tętno od 5 maja
willa „KLUBERG”

Podziękowanie.

Za urządzenie nam Sederu oraz za dostarczenie nam smacznego, rytualnego wiktę przez cały czas świąt z restauracji p. Piancera ul. Józefa 6, składając na tej drodze Zarządowi Gminy Żydowskiej oraz WPanm Prezydentowi Dr. Rafałowi Landauowi serdeczne podziękowanie

Zołnierze żydowscy
5 Szpitala Okręgowego.

WIELKA WYSPRZEDAŻ
poszczególnych artykułów bieliznianych specjalnie kombinacji i koszul nocnych — 10-30% OPUSTU
„EGA”, fabryka bielizny, Kraków, ul. Szewska 4, I p.

Do Lokalnych Komisji Szeklowych!

Pierwszy etap akcji szeklowej mamy już za sobą. Tydzień szeklowy ukończony. Wszystkie Lokalne Komisje Szeklowe winne do dni trzech przesłać sprawozdanie z przebiegu akcji tygodnia szeklowego do Centralnej Komisji Szeklowej, na adres Kraków, Zielona 10.

Onegdaj otrzymaliśmy cyrkularz od egzekutywy sjonistycznej w Londynie, w którym egzekutywa wzywa wszystkie krajowe komisje szeklowe do poświęcenia okresu między świętami Pesach a Zielonemi Świętami wzmożonej akcji szeklowej. Wszystkie miejscowości winne w tym czasie wyteńczyć wszystkie stojące do dyspozycji możliwości, by akcja szeklowa dała należyte rezultaty. Należy sporządzić spisy szeklowców według zestawienia z lat ubiegłych i wszystkich tych szeklowców należy obejść i nikogo nie pominąć. Nadto powinno się stworzyć pewną grupę, która by zajęła się werbowaniem nowych szeklowców, no wych członków Organizacji Sjonistycznej.

Okres akcji szeklowej jest najlepszą sposobnością do rozszerzenia i wzmocnienia szeregów naszych zwolenników. Z odpowiednią energią i wiarą prowadzona propaganda od jednego znajomego do drugiego musi dać rezultaty, które objawiają się najwyraźniej we wzmożonej ilości sprzedanych szekli.

Nie traćmy więc ani jednego dnia! Młodzież i starzy, stowarzyszenia, związki i pojedynczy sjonisci, kobiety i mężczyźni — wszyscy do akcji szeklowej! — To nasz obowiązek! I spełnijmy go chętnie!

Centralna Komisja Szeklowa

W sprawie kolonizacji stanu średniego

W związku z wznagającym się obecnie zainteresowaniem dla inwestycji w Palestynie a specjalnie kolonizacji t. zw. stanu średniego, Egzekutywa Org. Sjonistycznej naszej dzielnicy nawiązała kontakt z biurami informacyjnymi w Palestynie i gotowa jest udzielić reflektantom szczegółowych informacji z każdej dziedziny gospodarczej w Palestynie. Osoby zainteresowane sprawą kolonizacji stanu średniego będą mogły uzyskać informacje szczegółowe za pośrednictwem biura Egzekutywy Organizacji Sjonistycznej, Kraków, Stradom 15.

Profanacja cmentarza żydowskiego na Litwie

Kowno (ZAT) Podczas drugich świąt Wielkiejnocy grupa młodocianych chuliganów zburzyła w miasteczku Olita 21 nagrobków na tamtejszym cmentarzu żydowskim. Gdy Żydzi tamtejsi, którzy odprawiali w owym czasie modły w bóżnicach, dowiedzieli się o profanacji cmentarza, udali się gremjalnie na cmentarz gdzie pewna chrześcijanka oświadczyła, iż widziała trzech chłopców 13-14-letnich, którzy niszczyli nagrobki. Policja aresztowała chłopców, podejrzanych o dokonanie omawianego przestępstwa. Rodzice tych dzieci pociągłenci będą do odpowiedzialności za nieroztoczenie należytej opieki nad dziećmi.

PRZEGLĄD GOSPODARCZY

Pawilon polski na Targach w Tel-Awiiwie

Widoki eksportu z Polski na Bliski Wschód

Warszawa. (Z. A. T.) Wobec wielkiego powodzenia Targów Lewantynskich termin zamknięcia wyznaczony początkowo na dzień 30 kwietnia, został oficjalnie przedłużony do dn. 7 maja. Powodzenie to wyraziło się olbrzymią ilością kupców i przemysłowców, przybyłych tłumnie nie tylko z sąsiednich krajów Bliskiego Wschodu, ale i z całego świata oraz poważną ilością zawartych transakcji.

Korzystnie na tle ogólnem Targów reprezentuje się Pawilon Polski. Kierownictwo Pawilonu rozwinęło szeroko zakrojoną akcję na rzecz towarów polskich, w Pawilonie rozdawane są bezpłatnie ulotki w czterech językach: polskim, angielskim, hebrajskim i arabskim, zawierające zasadnicze wiadomości o możliwościach eksportowych wytwórczości polskiej. Biuro informacyjne, urządzone w Pawilonie, udziela przez cały czas trwania Targów wszelkich wyjaśnień zwracającym i ułatwia nawiązanie bezpośrednich stosunków między kupcami z krajów wschodnich z przemysłowcami polskimi.

Widomą oznaką racjonalności zorganizowania Pawilonu Polskiego na Targach i najlepszym proberem żywotności jego jest poważna ilość transakcji, zawartych już w ciągu pierwszego tygodnia otwarcia Targów. Zawarte zostały cztery poważne transakcje eksportowe do Palestyny z polskim przemysłem dykt i fornierów, dwie

transakcje z przemysłem włókienniczym (okręg łódzki) z przemysłem sztucznego jedwabiu, dwie do Palestyny i jedna do Arabii, zakontraktowano partię wyrobów Państw. Monopolu Spirytusowego do Syrii, czekolady — do Egiptu itd. Pozatem kierownictwo Pawilonu zarejestrowało kilkadziesiąt potrzebowań na towary polskie ze strony kupców palestyńskich, arabskich, syryjskich, egipskich i in.

Polsko Palestyńska Izba Handlowa stale będzie podawała do wiadomości zainteresowanych możliwości eksportowe i handlowe na Bliskim Wschodzie. W związku z tem Izba komunikuje:

Firma egipska (Kair) interesuje się kompletami skrzynkowymi. Prosi o oferty na wszelkie gatunki drzewa heblowanego na skrzynie do pomarańczy i inne. Oferty winny być opróbkowane z uwzględnieniem obrotu od 2 do 3 milionów kompletów rocznie z ceną o ile możliwe cifa Alexandrii. Pierwsze próbne zamówienie na 400—500 komplet.

Firmy palestyńskie (Tel Awiiw, Petach Tikwah) poszukują dostawców drożdży.

Firmy syryjskie (Bejrut, Aleppo) poszukują zastępstw na Syryję.

Firma egipska (Kair) poszukuje zastępstwa w Egipcie.

Po bliższe informacje zwracać się należy do Polsko Palestyńskiej Izby Handlowej, Warszawa Królewska 43.

RYNEK AKCYJ i WALUT

Warszawa, 2 maja.

Na światowych giełdach akcyjnych

panowała w tygodniu ubiegłym naogół silna depresja, spowodowana w pierwszym rzędzie rzuceniem na rynek olbrzymich partii akcji Royal Dutch, bardzo popularnego papieru giełdowego, znajdującego się w dużych ilościach w posiadaniu spekulantów zawodowych i szerokiej sfery publiczności, zwłaszcza francuskiej, holenderskiej i angielskiej. Silnej podaży tych akcji towarzyszyły nie dające się dotychczas skontrolować wiadomości o trudnościach finansowych tego angielsko-holenderskiego koncernu naftowego, na którego czele stoi „król nafty”,

sr Henry Deterding.

Równocześnie prasa przyniosła sensacyjne wiadomości o olbrzymich stratach giełdowych Morgana i Rockefellera, poniesionych w związku z aferą Kreugera, a nawet o zachwianiu się tych najpotężniejszych filarów finansjery amerykańskiej. Pogłoski o trudnościach i przesunięciach personalnych w Royal Dutch — Shell, jakoteż o zachwianiu się wspomnianych banków amerykańskich, zostały wprawdzie oficjalnie zdementowane, tem niemniej jednak przyczytały się

do silnego spadku akcji Royal Dutch

i do znacznego osłabienia ogólnej tendencji na giełdach światowych. Dalszym momentem, działającym ujemnie na usposobienie giełd były wyniki wyborów do sejmu pruskiego, przynoszące generalne zwycięstwo Hitlerowi, jednemu ze stałych czynników niepokoju i niepewności w Europie w ostatnich latach. Pewne osłabienie na giełdach wywołało również wejście w życie z dniem 26 kwietnia nowej, znacznie podwyższonej, angielskiej taryfy celnej. Dlatego przeszła bez wrażenia redukcja stopy procentowej Banku Rzeszy która jedynie odbiła się korzystnie na giełdzie berlińskiej. W dniu 27 kwietnia wznowiła oficjalnie notowania giełda w Budapeszcie, narazie jednak tylko w dziale papierów procentowych.

Giełda warszawska

pozostawała nadal pod znakiem zupełnego zastój. Obrót akcjami ograniczały się tylko do 2—4 gatunków. W dziale akcji bankowych uległy ponownie silnej zmianie akcje Banku Polskiego, a to wskutek dużych sprzedaży na zlecenie banków wiedeńskich i berlińskich. W grupie przemysłowej cieszyły się dość dobrym popytem Lilpopy. W dniu 27 kwietnia odbyło się walne zebranie akcjonariuszy zakładów Lilpop, Rau i Loewen-

stein, na którym uchwalono m. in. z czystego zysku na rok 1931 wypłacić dywidendę w wysokości 10 proc.

Papiery państwowe i listy zastawne uległy dalszej zmianie. Notowano (pierwsza cyfra z 23, druga z 30 kwietnia br.): akcje: Bank Polski 79,00 — 73,00, Lilpopy 15,00 — 19,31, Ostrowiec 21,00; papiery procentowe: 4 proc. Poż. Dolarowa 49,25 — 48,40, 7 proc. Poż. Stab. 53,00 — 51,25, 10 proc. Poż. Kolej. 101,00, 4 i pół proc. L. Z. Ziemięskie 35,00 — 37,50, 8 proc. T. K. m. Warszawy 67,25 — 60,00.

Obrót na giełdzie dewiz był umiarkowany. Całe zapotrzebowanie pokrywał prawie wyłącznie Bank Polski. Zapas dewiz Banku zaliczonych do pokrycia zmniejszył się w drugiej dekadzie kwietnia o 15,9 milj. do 51,4 milj. zł., natomiast zapas złota osiągnął wzrost o 699 tys. do sumy 574,2 milj. zł. Pozycja pieniędzy i należności zagranicznych, niezaliczonych do pokrycia, zmniejszyła się nieznacznie o 271,000 do 115,8 milj. zł. Portfel wekslowy uległ silnej redukcji o 25,6 milj. do 603,8 milj. zł., zmniejszyły się również pożyczki zastawowe o 2,1 milj. do 112,8 milj. zł.

Obieg biletów bankowych spadł o 43,1 milj., do 1 miljarda 57 milionów zł., a inne natychmiast płatne zobowiązania zmniejszyły się o 4,9 milj. do 192,9 milj. zł. Obie te pozycje stanowią na dzień 20 IV kwotę łączną 1,250,512,024 zł. Pokrycie tych dwóch pozycji wyłącznie złotem wyniosło na 20. IV. 45,92 proc., wobec 44,17 proc. na 10. IV., pokrycie kruszcowo walutowe wyrażało się cyfrą 50,03 proc. (49,36 proc.), a pokrycie złotem samego tylko obiegu biletów bankowych wynosiło 54,30 proc., względnie 52,11 proc.

Dolary

notowano w obrotach oficjalnych 8,88 i pół — 8,89 — 8,89 i pół, w prywatnych zaś 8,88 3/4 — 8,89 3/4 — 8,90 i pół — 8,89 i pół. Czeki New York i kabel wróciły po drobnych wahanach do poziomu z poprzedniego tygodnia, tj. 8,904 względnie (kabel) 8,909. Za ruble złote płacono 4,86 — 4,85, za czerwonice 29 — 28 i pół centów. Dewizy europejskie wykazywały nieznaczne tylko wahania.

—o—

XI. MIĘDZYKRAJOWE TARGI POZNAŃSKIE otwarte zostały w niedzielę 1 bm. przez ministra przemysłu i handlu dra Zarzyckiego, który przy tej sposobności wygłosił przemówienie. Przemawiał również prez. m. Poznania p. Ratajski.

WARTOŚĆ GRAMA CZYSTEGO ZŁOTA ustalała na została przez p. ministra skarbu na m. maj br. na 5 zł. 92,44 gr.

Ku potanieniu pieniądza

W „Gaz. Handl.” czytamy:

Z dniem 1 maja br. obniżają Komunalne Kasy Oszczędności w Warszawie i Lwowie stopy procentowe płacone od nowych normalnych wkładów do 7 proc., K.K.O. w Katowicach do 6,5 proc., a trójmiejskie K.K.O. w Krakowie i Poznaniu nawet do 6 proc. Ponieważ kasy w wyżej wymienionych miastach reprezentują ok. 50 proc. wszystkich zarządzanych przez K.K.O. wkładów przeto decyzja powyższa ma doniosłe znaczenie. Analogiczna niżka stopy procentowej w stosunku do wkładów da wnych nastąpi w Kasach powyżej wymienionych ośrodków z 1 lipca br.

„Obniżenie stóp procentowych, płaconych od wkładów przez czołowe Kasy Oszczędności pociągnie za sobą niewątpliwie niżkę tych stóp przez dalsze K.K.O. W sprawie tej zdecydowało też prezydium Związku Związków K.K.O. podjąć kroki. Jednakże polityka procentów w odniesieniu do mniejszych ośrodków musi być jeszcze bardziej dostosowana do warunków lokalnych. Przewiduje się też z tego względu różniczkowanie odsetek. I tak małopolskie kasy oszczędności zgodzą się prawdopodobnie na obniżkę stopy procentowej, płaconej od wkładów do 8 proc., na Śląsku do 7,5 proc. W Poznańskim poszczególne K.K.O. obniżą przypuszczalnie stopy wkładowe do 8 proc., a K.K.O. w b. Kongresówce płacić będą prawdopodobnie o 1 proc. poniżej dzisiejszego oprocentowania. Zniżki oprocentowania w tych K.K.O. (poza czołowymi wyżej wymienionymi), mają być zastosowane od Nowego Roku (1933). Tak więc po pierwszym etapie niżki stóp płaconych od wkładów, który następuje 1 maja br., nastąpi drugi etap obniżki stopy procentowej (z 1 stycznia 1933) i wówczas niżka stóp procentowych, płaconych od wkładów obejmie wszystkie bez wyjątku K. K. O.

R A D J O

WTOREK, 3 MAJA.

Kraków (312'8). 10: Nabożeństwo kości. ze Lwowa. 11'58: Sygnał, hejnał. 12'10: Komun. meteor. 12'15: Koncert Filharm. warsz. ork., chór „Lutni”, pp. Mazzyński, J. Ozimiński (dyr.), St. Argasińska (sopr.), M. Janowski (tenor), P. Zygodło (skrz.). Moniuszko, Wieniawski. 13: Ewent. zmiana warty gł. w Warszawie. 14: „Pilne roboty” — dialog dla roln. 14'20: Pieśni wyk. F. May. 14'35: Słuchow. „Sprawa sądowa, jakich wiele na wsi” — mec. Z. Nadratowski. 15: Koncert: ork. J. Rózewicz i E. May (baryt.): Lewandowski, Karłowicz, Gall. 15'55: Dla dzieci: „Dwie przysięgi” (aud. histor. K. Konarskiego). 16'20: Kości. pieśni majowe. 16'40: „Konstytucja 3-go Maja — wyraz demokratyzmu polskiego”, — P. Koźmiński. 16'55: Gramofon. 17'15: „Zuchwalstwo roku 1822” — St. Wasylewski. 17'30: Odczyt. 17'45: Koncert: Z. Adamska (viol.), J. Ozimiński i (skrz.), I. Lefeld i L. Urstein (fort.): Moniuszko, Maklakiewicz, Stankowski, Różycki. 19: Rozmait. komun. 19'05: Giełda zboż. 19'10: Odczyt prof. Dr. K. Rouperta „Powiew wiosny”. 19'25: Skrzynka poczt. techn. 19'45: „Zamach 3-go Maja” — słuchow. Ostrowskiego i Żarnowieckiego. 20'30: Koncert: ork. (dyr. Ozimiński), W. Walewska (sopr.): Osmański, Moniuszko, Karłowicz. 21'55: Feljet. „Idea krajoznawstwa” — prof. Janowski. 22'10: Pieśni St. Moniuszki — wyk. Al. Michałowski (bas). 22'40: Komun. sport. pras. 23: Muz. tan.

Katowice (408'7). 10—19: p. Kraków. 19'20: Wyraźny chodnik” G. Morcinka — O. Regorowicza. 19'40: Komun. sport. 1'45—24: p. Kraków.

Lwów (380'7). 10—15: p. Kraków. 15: Pieśni (chór „S. yrena”). 15'55: p. Kraków. 16'20: Płyty i „Silva”. 16'40: p. Kraków. 16'55: Pieśni polskie. (H. Puchalska — sopr.). 17'15—19: p. Kraków. 19'25: „Myśl społeczna w Konstytucji 3-go Maja” — prof. Brończyk. 19'40: Gramofon. 19'45—24: p. Kraków.

Stuttgart (360'6). 10, 12, 17: Muz. 20: Opera. 22'45—24: Muz.

Rzym (441'2). 12'45, 17'30, 20'45: Koncerty. Praga (488'6). 15'30, 19: Muz. 19'55: Odczyt polski. 21: Muzyka.

Wiedeń (517'2). 11'30, 12'40, 15'20, 19'40, 20'40, 21'50: Koncerty.

Budapeszt (550'5). 12'05, 17, 18'30: Muz. 20: Kabaret. 22'15, 23: Muz. 23'15: Odczyt o Polsce.

—o—

TRANSMISJA ZMIANY WARTY W DNIU 3 MAJA

We wtorek Święto narodowe, w czasie od godz. 13—13'30 — w przerwie podczas koncertu filharmonicznego — Rozgłośnia krakowska transmitować będzie zmianę warty głównej Komendy Garnizonu i placu m. Warszawy.

DOROCZNE POSIEDZENIE RADY KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI MIASTA KRAKOWA

W dniu 14. kwietnia b. r. odbyła Rada Kasy Oszczędności miasta Krakowa w odnowionej sali posiedzeń gmachu Kasy, doroczne posiedzenie bilansowe pod przewodnictwem Pana Dr. Ludwika Schneidra, w zastępstwie Pana Prezydenta miasta Władysława Beliny Prażmowskiego, w obecności Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej, Wiceprezydenta miasta Witolda Ostrowskiego, oraz Członków Rady Kasy Inż. Adelmanna Aleksandra, Dr. Czuchajowskiego Bolesława, Epsteina Tadeusza, Gisy Michała, Dr. Grossa Adolfa, Holeksy Karola, Kluczek Teodora, Kosobudzkiego Piotra, Inż. Króla Piotra, Dr. Krzetuskiego Karola, Dr. Krzyżanowskiego Adama, Dr. Landau

Rafała, Dr. Rosenzweiga Józefa, Rymara Stanisława, Schechtera Samuela, Szarskiego Adama, Dr. Tillesa Samuela, Wajdy Wincentego, Wolnego Jana i Ziffera Henryka.

Przed otwarciem posiedzenia Rady Kasy Przewodniczący Dr. Ludwik Schneider udzielił głosu Naczelnikowi Zarządu Kasy, Dyrektorowi Dorawskiemu Józefowi, który poświęcił gorące wspomnienie pośmiertne zmarłym w ostatnim czasie długoletnim pracownikom Kasy ś. p. Janowi Chęcińskiemu, em. Magazynierowi Zakładu Zastawniczego i ś. p. Janowi Szymańskiemu, Naczelnikowi biura kontroli wkładek.

budowlane poza Krakowem zł. 1.474.000.—, c) na cele rolnicze zł. 330.000.—, d) na różne cele a między nimi na przemysł, handel i rękodzieło zł. 2.017.000.—, w końcu zaś dano na pożyczki hipoteczne długoterminowe (annuitetowe, ratalne i w rachunku bieżącym), zabezpieczone na nieruchomościach w mieście Krakowie zł. 5.111.000.—

Wymowa cyfr

Wkłady na książeczkach oszczędnościowych wynosiły z końcem roku 1931, jak to już powyżej podano, zł. 53.451.051.54, zaś wkłady na rachunkach bieżących zł. 2.204.208.73, czyli że ogólna suma wkładów wynosi zł. 55.655.260.27. Odpowiednio do tego ukształtowały się i kredyty Kasy. I tak portfel wekslowy przeważnie na hipotekach zabezpieczonych doszedł do sumy złotych 36.908.213.92, pożyczki hipoteczne łącznie z pożyczkami na skrypta i w rachunku bieżącym wynoszą sumę zł. 15.575.255.79, zaliczki udzielone Zakładowi Zastawniczemu zł. 1.481.686.—, wszystkie kredyty powyższe wyniosły razem w dniu 31. grudnia 1931 złotych 53.965.155.71.

Własny majątek Kasy zwiększył się w r. 1931 o zł. 385.833.06 i wynosił z końcem tegoż roku zł. 4.901.004.54, ogólny majątek, będący pod zarządem Kasy, zwiększył się w tym samym czasie o sumę zł. 3.687.259.84 i wynosił złotych 64.806.563.81. Ogólny obrót kasowy wynosił w roku sprawozdawczym zł. 424.186.946.85. Zysk uzyskany z obrotów Kasy w roku 1931 wynosi zł. 421.949.16.

Obniżenie stopy procentowej od pożyczek

Pożądana i spodziewana poprawa stosunków gospodarczych ma sprowadzić za sobą spadek cen, który ze swej strony jest jednak zależny od potaniaenia kosztów produkcji, a zatem także i stopy procentowej. Do obniżki tej ostarniej tak po stronie czynnej, jak i biernej bilansu dążą w zasadzie i Kasy Oszczędności, a w szczególności nasza Instytucja, której kredyty już dziś należą w Polsce do najtańszych. Stopa procentowa, stosowana przy kredytach w tutejszej Kasie, obniżona bowiem została z dniem 1. kwietnia 1931 ponownie i wynosi od pożyczek wekslowych i skryptowych 8 proc. do 10 proc., zaś od pożyczek hipotecznych 4.5 proc. do 8 proc.

Od wkładów oszczędnościowych i na rachunkach bieżących, opiewających na złote, płaciła Kasa 6 proc. do 8 proc., od takich samych wkładów dolarowych 3 proc. do 5.5 proc. Powyższe stawki procentowe stosuje się w zależności od krótszego względnie dłuższego terminu wypowiedzenia, który przy wkładach złotych rozciąga się stopniowo do trzech miesięcy, zaś przy dolarowych do pół roku.

Od pożyczek, udzielanych przez Zakład Zastawniczy, o ile nie przekraczają 50 zł., pobiera się 12 proc., od wyższych 16 proc., w jednym i drugim wypadku łącznie z należnością za stempel oraz za oszacowanie, ubezpieczenie i przechowanie zastawu.

Kasa utrzymała się niezachwianie w swoich posadach mimo niebywałego kryzysu gospodarczego

Po stwierdzeniu kompletu i otwarciu posiedzenia przez Przewodniczącego zabrał głos ponownie Dyrektor Józef Dorawski i przedstawił sprawozdanie imieniem Zarządu Kasy za r. 1931. Mowca zaznaczył na wstępie, iż przedłożone Rządzie Kasy zamknięcie rachunkowe wraz z bilansem Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Krakowa i Zakładu Zastawniczego jest sprawozdaniem za 65-ty rok istnienia Kasy, która pomimo najniekorzystniejszych warunków w roku sprawozdawczym, ostała się i utrzymała niezachwianie w swoich posadach. A przecież takich wstrząśnięć gospodarczych, na jakie nasze społeczeństwo z bliska i z daleka patrzy od połowy ubiegłego roku, dotąd jeszcze świat nie widział. Załamało się gospodarstwo społeczne, stanęła produkcja, pomnożyły się szeregi bezrobotnych.

I nic dziwnego, że w czasie, kiedy upadają największe światowe banki i załamują się najcięższe waluty, że w takim czasie również i posiadacze książeczek oszczędnościowych tracą zaufanie na-

wet do najsolidniejszych instytucyj finansowych i porwani paniką zaczynają na gwałt wycofywać swoje wkłady z Kas Oszczędności i z banków.

Taki okres wzmożonego wycofywania wkładów przeżyło wiele Kas Oszczędności na terenie Małopolski, a w czasie od połowy lipca do połowy listopada ubiegłego roku także i Kasa Oszczędności miasta Krakowa, która jednak w przebiegu tej ciężkiej próby okazała taką sprawność i tężyznę, że przy niewielkiej tylko pomocy redyskontowej ze strony Banku Polskiego zdołała, czerpiąc głównie ze swego pogotowia kasowego, zwrócić swoim wkładcom w ciągu wspomnianych czterech krytycznych miesięcy prawie że jedną szóstą część tego stanu wkładek, który w dniu 1. lipca 1931 wynosił zł. 62.359.962'45.

Oczywiście, że tylko pewna część wkładców dała się opanować panice, cała ich zaś olbrzymia większość pozostała spokojna dzięki nietylko własnej rozwadze, ale i zaufaniu, jakim się cieszy Kasa Oszczędności miasta Krakowa.

Imponujący rozwój Kasy w okresie poinflacyjnym

Aby dać poglądowy obraz tego zaufania do Kasy Oszczędności miasta Krakowa, wystarczy wskazać na wzrost wkładek w tejże Kasie w latach poinflacyjnych, po przejściu z waluty markowej na walutę złotową. Rok 1923 zakończyła Kasa Oszczędności stanem wkładek, wynoszącym Mp. 7.300.400.990'—, który przeniesiono na rok 1924 po przeliczeniu na złote w sumie zł. 4.055.78

do czego następnie przybywa:

przyrost wkładek w r. 1924	„	336.561.99
„ „ „ „ 1925	„	4.397.853.56
„ „ „ „ 1926	„	4.672.020.65
„ „ „ „ 1927	„	13.634.534.48
„ „ „ „ 1928	„	9.790.498.47
„ „ „ „ 1929	„	9.279.079.19
„ „ „ „ 1930	„	9.364.228.05
„ „ „ „ 1931	„	1.942.219.37

tak, iż stan wkładek z końcem

r. 1931 wynosi zł. 53.451.051.54

W przeciwieństwie do lat poprzednich dział wkładowy Kasy nie rozwinął się odpowiednio w 1931. Wprawdzie w I. półroczu tego roku przy

było wkładek w sumie zł. 10.851.130.28, jednakowoż z powodu wspomnianego już niepokoju, jaki ogarnął pewną część wkładców, z wkładek tych wycofano w II. półroczu 1931 sumę złotych 8.908.910.91, tak że przyrost zaznaczył się tylko kwotą złotych 1.942.219.37.

Rozległa działalność kredytowa

Wiadomo, że podniesione z Kasy Oszczędności wkłady leżą po większej części do dziś dnia w przechowaniu domowym, bez jakiegokolwiek korzyści dla ich posiadaczy, a ze znaczną szkodą dla działalności kredytowej Kasy. Mimo to działalność ta, aczkolwiek skoncentrowana głównie na I. półroczu roku sprawozdawczego, przedstawia się przecież bardzo pokaźnie, albowiem łączna suma wypłaconych kredytów krótko- i długoterminowych wyniosła zł. 15.304.600.—, a zatem tylko niespełna o 10 proc. mniej, niż w roku 1930.

Z powyższej sumy udzielono we formie kredytów wekslowych, po największej części zabezpieczonych kaucjami hipoteczności: a) na cele budowlane w Krakowie zł. 6.373.000.—, b) na cele

Gruntowa przebudowa gmachu Kasy

A teraz kilka słów o przebudowie i odnowieniu gmachu Kasy i jego urządzeń. Roboty, rozpoczęte w połowie r. 1930, zostały obecnie już ukończone, a urzędowanie na nowej hali operacyjnej odbywa się nawet już od września 1931 r. z wielką wygodą dla stron i personelu Kasy. Nawiasem mówiąc, hala operacyjna Kasy Oszczędności miasta Krakowa jest jedną z najwygodniejszych i najpiękniejszych w Krakowie. Dzieła przebudowy gmachu Kasy dokonali architekci inżynierowie Stanisław Filipkiewicz i Juliusz Kolarzowski w najściślejszym kontakcie z Zarządem Kasy, który w obmyśleniu planu przebudowy, a następnie w dopilnowaniu jego wykonania jak najpil-

niejszy i nieustanny brał udział.

Po przedstawieniu powyższego sprawozdania Naczelnik Zarządu Dyrektor Dorawski podniósł z uznaniem pełną poświęcenia pracę urzędników Kasy i służby wśród najtrudniejszych warunków w roku sprawozdawczym i wyraził wszystkim pracownikom Kasy jak najgorętsze podziękowanie, a kończąc zwrócił się z prośbą do Rady Kasy o przyjęcie do wiadomości tego sprawozdania oraz zamknięć rachunkowych, tudzież bilansu Kasy i Zakładu Zastawniczego za rok 1931, celem przedłożenia ich Prezydentowi miasta do powzięcia co do nich uchwały przez Radę Miejską (§ 29 statutu Kasy).

Uznanie dla wzorowej gospodarki

Następnie Przewodniczący Rady Kasy udzielił głosu Wiceprezydentowi miasta Witoldowi Ostrowskiemu, który jako Przewodniczący Komisji Rewizyjnej złożył w jej imieniu sprawozdanie z dokonanych w ciągu roku sprawozdawczego wielokrotnych rewizyj ksiąg Kasy Oszczędności i powierzonych jej funduszów oraz rewizji zamknięć rachunkowych i bilansu za rok 1931. Sprawozdawca zaznaczył, że cały tok urzędowania w Kasie Oszczędności i Zakładzie Zastawniczym odbywał się sprawnie i prawidłowo, że wszystkie księgi były prowadzone celowo i wzorowo, oraz że wszystkie allegaty kasowe i buchalteryjne znajdowały się w najzupełniejszym porządku. Zaznaczywszy, iż ostateczne absolutorjum dla Zarządu Kasy z czynności i rachunków za r. 1931 uchwali

Rada Miejska, wnosi o zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Kasy za rok 1931 wraz z zamknięciem rachunków i bilansem Kasy Oszczędności miasta Krakowa i Zakładu Zastawniczego i udzielenie absolutorjum Zarządowi Kasy z wyrażeniem pełnego uznania za gorliwą i wydatną pracę Naczelnikowi Zarządu, Członkom Zarządu, oraz urzędnikom Kasy, zwłaszcza że ta praca w roku sprawozdawczym odbywała się w wyjątkowo ciężkich warunkach, tak z powodu przebudowy gmachu Kasy, jak i pogorszenia się stosunków gospodarczych.

Po przeprowadzonej dyskusji wniosek powyższy Rada Kasy uchwaliła jednomyślnie z tem, że będzie on przedłożony Prezydentowi miasta celem powzięcia uchwały przez Radę Miejską.

Rozdział czystego zysku

Z kolei Przewodniczący Rasy Kasy udzielił ponownie głosu Naczelnikowi Zarządu Dyrektorowi Józefowi Dorawskiemu, który imieniem Zarządu Kasy przedstawił projekt rozdziału czystego zysku Kasy za rok 1931, wynoszącego złotych 421.949.16. Sprawozdawca proponuje przeznaczyć jako dotację do Funduszu zasobowego po myśli paragr. 25 statutu Kasy zł. 230.499.16, zaś resztę zysku w kwocie zł. 191.450.— rozdzielić na dobroczynne i ogólnie pożyteczne cele miejsco-

we (§ 25 statutu), o czem na wniosek Rady Kasy ma ostatecznie zadecydować Rada Miejska. Sprawozdawca powołuje się na szczegółową listę rozdziału datków.

Nad przedłożonym przez Sprawozdawcę wnioskiem rozdziału czystego zysku Kasy rozwinęła się dyskusja, poczem w zarządzonym przez Przewodniczącego głosowaniu Rada Kasy przyjęła wniosek ten większością głosów, celem przedłożenia go do uchwały Radzie Miejskiej.

Zatwierdzenie sprawozdań z działalności K. K. O. przez Radę m. Krakowa

Dnia 26 kwietnia b. r. odbyło się plenarne posiedzenie Rady Miejskiej pod Przewodnictwem Pana Prezydenta miasta Władysława Beliny Prądmowskiego, na którym na skutek przedłożonych przez Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Kasy Oszczędności, Wiceprezydenta miasta p. Witolda Ostrowskiego, oraz imieniem Sekcji Skarbowej Rady Miejskiej przez p. Dr. Bolesława Czuchajowskiego, wniosków uchwalonych przez Radę Kasy, Rada Miejska zatwierdziła jednomyślnie i w całej rozciągłości przedłożone jej

sprawozdanie z działalności Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Krakowa i Zakładu Zastawniczego za rok 1931 wraz z bilansem oraz zamknięciem rachunków, tudzież rozdział zysków, z drobną tylko zmianą w wykazie datków na dobroczynne i ogólnie pożyteczne cele miejscowe, udzielając absolutorjum Zarządowi Kasy z zarządu w r. 1931 i wyrażając zarazem pełne uznanie za gorliwą i wydatną pracę Naczelnikowi Zarządu, Członkom Zarządu i wszystkim pracownikom Kasy Oszczędności miasta Krakowa

Datki przyznane z czystego zysku Komunalnej Kasy Oszczędności m. Krakowa za rok 1931

są następujące:

1. Restauracja Kościoła Marjańskiego (razem 93.000)	15.000.—
2. Restauracja Kościoła na Skalce	3.600.—
3. Restauracja Kościoła św. Piotra i Pawła	3.600.—
4. Restauracja sarkofagów w grobach królewskich w Katedrze na Wawelu	1.800.—
5. Budowa Kościoła parafjalnego w Dębnikach	900.—
6. Restauracja Kościoła S. S. Dominikanek na Gródku	450.—

7. Restauracja zabytków starej bóżnicy	1.800.—
8. Budowa domu im. J. Piłsudskiego w Krakowie	9.000.—
9. Restauracja Kościoła św. Marka	450.—
10. Restauracja Kościoła św. Wojciecha	450.—
11. Restauracja Kościoła XX. Piłjarów	450.—
12. Restauracja Kościoła św. Krzyża	450.—
13. Restauracja Kościoła św. Agnieszki	450.—
14. Budowa domu Związku Mł.	

dzieży Przem. i Rękodz.	6.750.—
15. Budowa domu mieszk. dla żonatył szeregowych P. P.	300.—
16. Wojewódzk. Komitetowi Budowy domu Bratniej Pomocy Stud. U. J.	4.500.—
17. Budowa Katolickiego Domu Akademickiego	1.800.—
18. Budowa „Domu Zdrowia“ uczelnie seminarjów żeńsk. w Krakowie	1.800.—
19. Budowa domu robotniczego w Podgórzu	450.—
20. Szpital OO. Bonifratrów w Krakowie	3.150.—
21. Szpital izraelski w Krakowie	3.150.—
22. Szpital SS. Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo w Krakowie	450.—
23. Budowa gmachu Zakładów leczniczo-wychowawczych U. J. dla dzieci jaglińczy	900.—
24. Towarzystwo przeciwgruźlicze	1.500.—
25. Towarzystwo opieki nad psychicznie chorymi	900.—
26. Polski Czerwony Krzyż, Okręg Krakowski	200.—
27. Krakowskie Ochotnicze Towarzystwo Ratunkowe	450.—
28. Księżęco-Arcybiskupi „Komitet Pomocy głodnym“	4.500.—
29. Towarzystwo Dobroczynności	900.—
30. SS. Miłosierdzia „Dom pracy“	1.350.—
31. Związek Komitetów parafjalnych opieki nad ubogimi	450.—
32. Stowarzyszenie Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo dla ubogich chorych	200.—
33. Towarzystwo Męskie św. Wincentego a Paulo, na wsparcia dla ubogich	900.—
34. Schronisko ubogich Brata Alberta dla bezdomnych na żywność i odzież	750.—
35. Kuchnia SS. Felicjanek dla ubogich studentów	1.900.—
36. Związek wdów po powstańcach z r. 1863/64 na zapomogi	400.—
37. Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy Rękodzielników i Przemysłowców, na wsparcia	400.—
38. Stowarzyszenie Rezerwistów i b. Wojskowych w Krakowie na zapomogi dla członków	500.—
39. Związek podurzędników i skontystów na fundusz wdów i sierót	200.—
40. Stowarzyszenie studentów W. S. H. na cele Bratniej Pomocy	200.—
41. Zakład ks. Siemaszki dla biednych i osieroconych chłopców	2.700.—
42. Schronisko im. Ks. Lubomirskiego, na opiekę nad ubogą młodzieżą rękodz.	900.—
43. Towarzystwo hursy przemysłowej dla osieroconych dziewcząt	300.—
44. Związek Młodych Polek, na cele opieki nad pracującymi dziewczętami	450.—
45. Katolickie Towarzystwo Opieki nad głuchoniemymi dziećmi	250.—
46. Towarzystwo Ochrony dzieci i młodzieży	1.800.—
47. Towarzystwo Przyjaciół dzieci	1.800.—
48. Stowarzyszenie „Rodzina Sieroca“ w Krakowie	900.—
49. Kongregacja Pan Dzieci Marji na opiekę nad zaniechanymi dziećmi na Kazimierzu	300.—
50. Krakowskie Towarzystwo im. Ks. P. Skargi, na opiekę nad zaniechaną młodzieżą	300.—
51. Towarzystwo „Ratujmy matki i niemowlęta“	200.—
52. Towarzystwo Opieki nad podzręczkami	450.—
53. Związek pracy obywatelskiej kobiet, na cele opieki nad dziećmi	450.—
54. Sekcja Opieki pozaszkolnej Ligi Katolickiej Okręg. na odzież	

dla najbiedniejszej dziatwy	200.—	Młodzieży Polskiej, Archidiecezji Krakowskiej	450.—	sło" w Krakowie	200.—
55. Sekcja Miłosierdzia Sodalicji Marjańskiej Nauczycielek, na odzież dla ubogiej dziatwy	200.—	74. Sodalicji Marjańskiej Nauczycielek, na odnowienie szat liturg. dla najbiedniejszych kościołów	200.—	94. Związek Chórów Kościelnych Archidiecezji Krakowskiej	200.—
56. Główny Komitet Opieki nad Ochronkami dla dzieci	2.250.—	75. Związek Stowarzyszeń Katol. Robotników Archidiecezji Krak.	700.—	95. Orkiestra niższych funkcjonarj. Gminy m. Krakowa „Harmonia“	250.—
57. Patronat Opieki nad więźniami	200.—	76. Polski Biały Krzyż, Zarząd Okręgowy w Krakowie	300.—	96. Komitet organizacyjny koncertów szkolnych w Krakowie	100.—
58. Legja Inwalidów Wojsk Polskich	200.—	77. Towarzystwo Miłośników Historji i Zabytków m. Krakowa	2.000.—	97. Towarzystwo Muzyczne w Krakowie	200.—
59. Zakład wychowawczo-poprawczy „Józefów“ dla dziewcząt	100.—	78. Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych	1.500.—	98. Związkowi Strzeleckiemu w Krakowie, na cele kultur.-oświat. łącznie z T-wem Przyjaciół Związku Strzel.	8.000.—
60. Sekcja Ekonomiczno-Społeczna Związku Inteligencji Polskiej w Krakowie, na jadalajnie	100.—	79. Towarzystwo Przemysłu Ludow. Małop. Zach. i Śląska, na popieranie przemysłu chałupniczego	450.—	99. Miejski Komitet L. O. P. P. w Krakowie	900.—
61. Towarzystwo Opieki nad wdowami i sierotami po oficerach i urzędnikach wojsk.	200.—	80. Muzeum Etnograficzne w Krakowie	450.—	100. Miejskiemu Komitetowi Wych. Fizycz. na subwencje dla Towarzystw sportowych	900.—
62. Katolicki Związek Polek, na utrzymanie schroniska dla bezrob. dziewcząt	900.—	81. „Jednoróg“ Cech Artystów-Plastyków	100.—	na cele własne	900.— 1.800.—
63. Bratnia Pomoc Studentów Akademji Sztuk Pięknych	100.—	82. Zarząd główny Związku Młodej Polski, na cele kulturalno-oświatowe	200.—	101. Liga Morska i Kolonialna Oddz. w Krakowie	400.—
64. Bratnia Pomoc Studentów Państwowego Pedagogjum	100.—	83. Towarzystwo Artystów Grafików	100.—	102. Polskie Tow. Gimnastyczne „Sokol“ w Krakowie	1.000.—
65. Wydział Admin. - Gosp. przy Szkole Ekonom.-Handl. na cele materialnej pomocy młodzieży	450.—	84. Związek Zawodowy Literatów Polskich	450.—	103. Woj. Oddz. Związku Harcerstwa Polskiego w Krakowie	1.000.—
66. Sodalicja Marjańska Nauczycielek w Krakowie, na wspomaganie chorych nauczycielek	200.—	85. Związek Polskich Artystów Plastyków	100.—	104. Komitetowi opiekującemu się Kościołem Kościuszki	500.—
67. Dyr. Uniwersyteckiej Szkoły Hygienistek i Pielęgniarek na poradnie	450.—	86. Polskie Towarzystwo Opieki nad grobami bohaterów	200.—	105. Zarząd Parku miejskiego „Las Wolski“	2.500.—
68. Zarząd Główny i Koła T. L. L.	4.000.—	87. Zarząd Powszechnych Wykładów U. J.	200.—	106. Kolonie wakacyjne dla uczeni i uczenie szkół powszech. i średn. w Krakowie	4.000.—
69. Robotniczy Instytut Oświaty i Kultury im. Stefana Żeromskiego	500.—	88. Dyrekcja Polskiej Szkoły Nauk Politycznych, na bibliotekę	300.—	107. Subwencje na cele dobroczynne i kulturalno-oświatowe żydowskie	11.000.—
70. Kolegium Wykładów Naukowych	200.—	89. Miejskie Muzeum Przemysłowe	300.—	108. Gmina miasta Krakowa na cele dobroczynne	10.000.—
71. Towarzystwo Szkoły Kupieckiej na cele naukowe	300.—	90. Towarzystwo Oratoryjne	200.—	109. Gmina m. Krakowa na „Żłóbek miejski“	40.000.—
72. Związek Młodzieży Chrześcijańskiej Y. M. C. A. na dożywianie i kształcenie chłopców	500.—	91. Stowarzyszenie Śpiewackie „Luźnia Robotnicza“	200.—		
73. Związek Katol. Stowarzyszeń		92. Krak. Towarzystwo Śpiewackie „Echo“	300.—		
		93. Towarzystwo Śpiewackie „Ha-			

Termin wypłaty powyższych kwot będzie podany interesowanym w drodze pisemnej

WIADOMOŚCI Z KRAJU

Człowiek, który pożera żywe szczury i myszy

Niesamowity lokal „rozrywkowy“ w Łodzi

W jakimś podrzędnyim łódzkim lokalu rozrywkowym produkuje się codziennie człowiek, który — — pożera żywcem szczury, myszy i tym podobne miłe rzeczy. Jeden z reporterów łódzkich który miał sposobność zwiędzić to urocz. widowisko, opisuje je w sposób następujący:

„Na estradę wkracza wysoka, odkryta ciemnym szalem postać. Widać tylko twarz Podługowata kościasta, blade, przedstawia się:

Juraszek z Poznania lat 28. Na wystawie (PWK) pościł przez 25 dni, człowiek nie odczuwający bólu

Dla zadokumentowania swych słów odkrywa jedną z rąk i wbija w muskuł trzy igły. nawleczone nitką. Przywiska je monetą, a następnie wyciąga (Na sali okrzyki zachwytu).

Następnie zwraca się do publiczności, wyciąga rękę i wbija w nią długie ostrze. Natrafił na żyłę Krew wysokim strumieniem tryska aż pod sufit Wywołuje to entuzjazm u widzów Po wysaniu krwi i lekkim masażu, krew przestaje ciec.

Teraz dopiero następuje prawdziwy szlagier wieczoru. Juraszek zwraca się do publiczności i pyta, co ma jeść podając wyszukane menu: szczury myszy tłuste, chude, co kto woli

Jeden z rozentuzjazmowanych widzów wskazuje na tłustego szczura, największego z wielu umieszczonych we wspólnej klatce.

Juraszek nie waha się. Wyciąga go ręką. Ohydne zwierze wije się w palcach. Część publiczności, mająca w sobie coś z ludzi, we wstrętem w twarzach odwraca głowę, część opuszcza salę z wyraźnymi objawami mdłości, reszta z zaciekawieniem spogląda, czekając dalszych rewelacji. Zakrywam oczy.

Dochodzi mnie pisk szczura i okrzyk zachwytu „publiki“.

Nie mogę dłużej wytrzymać: wychodzę na powietrze Po paru minutach przedstawienie skończono. Na ulicy zapytuję sąsiadkę o wrażenia. Opowiada. że Juraszek chwycił szczura w jęby, zdarł z niego skórę, a następnie pożał go na surowo, chlepiając gorącą krew. „Aż palce obliźwał“, opowiada zadowolona niewiasta“.

Kończąc ten niesamowity opis, dodaje ów reporter łódzki:

„Tak mniej więcej wygląda nowy lokal „rozrywkowy“ w Łodzi w roku pańskim 1932-im w epoce radja Ligi Narodów, obrony praw człowieka i obywatela i towarzystwa opieki nad zwierzętami. Czy niema przepisu, któryby zabraniał tego rodzaju produkcji“

Mimo tych wzniósłych i uroczystych słów, ten sam dziennik łódzki zamieszcza nazajutrz dalsze „rewelacje“ o pożeraniu szczurów, reklamując prosto rozkosznego żarłaka Co więcej, redakcja wydelegowała do p. Juraszka swego fotografa, który go uwiecznił na kliszy w momencie gdy „ze smakiem polykał, drobniutką niewinną myszkę“... Istotnie, widać na fotografii jakieś indywiduum, pożerające coś białego.

„Najcharakterystyczniejszym w karierze p. Juraszka — pisze z okazji tego apetycznego zdjęcia wspomniany dziennik łódzki — jest to, że przed paru dniami przerwał on swe występy Nie dla nabrania dalszego apetytu, lecz na skutek specjalnej diagnozy lekarza chorób żołądkowych

Tak, p. Juraszek o żelaznym żołądku, zachorował właśnie na żołądek. Nie posłużyły mu najwiedoczniej łódzkie szpilki i agrafki, szczury i myszy okazały się niestrawne. Żołądek zaczął szwankować. Lekarz skonstatował zapalenie otrzewnej i polecił odwieźć p. Juraszka do szpitala. Przeleżał parę dni, odpoczął i teraz dalej ze smakiem spożywa swe wstrętne potrawy...“

Od siebie możemy tylko dodać: Smacznego!...

—o—

Katolicka Agencja Prasowa przeciw odczytom żydowskim w Radjo Polskiem

Agitacja przeciwko kierownictwu Polskiego Radja z powodu urządzonych od czasu do czasu odczytów w językach mniejszości narodowych przy biera na sile. Agitacji tej użył ostatnio poparcia wyższe duchowieństwo katolickie. Katolicka Agencja Prasowa donosi bowiem, że wśród abonentów Polskiego Radja rozpoczął się „samorz-

W KRYNICY ^{willa 115} „Białej Róży“ ordynuje Dr. JULJAN ARONSON

nie“ ruch protestacyjny przeciwko dyrekcji Radja“. Katolicka Agencja Prasowa prosi wszystkich zajmujących poczucie narodowe polskich słuchaczy radja, a katolicka Agencja Prasowa prosi wszystkich protestujących przeciwko żydowskim audycjom, by przesłali swoje nazwiska na adres Agencji celem ich ogłoszenia. Jak widać, agitacja przybiera formy planowej akcji. Inicjatywa „H. Kurjera Codz.“ wydaje rezultaty...

Żgon działacza żydowskiego

W Lublinie zmarł w 68 roku życia znany obywatel lubelski adwokat B. Warman. Zmarły czynny był w wielu instytucjach społecznych. Przez długi czas był on prezesem rady gminy żydowskiej, przedstawicielem ludności żydowskiej w radzie szkolnej, a ostatnio także członkiem Agencji Żydowskiej W Zmarłym traci ludność żydowska Lublina oddanego działacza społecznego.

Samobójstwo młodej lekarki z Przemysła w Warszawie

Z Warszawy donoszą: W hotelu „Dworcowym“ (Widok 22) popełniła w niedzielę samobójstwo 23-letnia dr. Ernestyna Forówna z Przenysła. Zażyła ona 20 pastylek weronalu W stanie agonji przewieziona została do szpitala Samobójczyni przyjechała do Warszawy onegdaj wieczorem i kazała służbie budzić się dopiero wczoraj o godzinie 1 popoł. Po wyważeniu drzwi, prowadzących do pokoju dr. Forówny, znaleziono ją w łóżku, dającą słabe oznaki życia Desperatka zostawiła dwa listy. Jeden był adresowany do policji, a drugi — do siostry.

Dom im. Borochowa w Warszawie

W niedzielę dnia 1 maja o godz 7 włącz odbyło się uroczyste otwarcie Domu Robotniczego im. twórcy i przywódcy ruchu poalej sjonistycznego B. Borochowa. Dom ten został urządzony przez żydowską partję socjalistyczną Poalej Sjon (prawica). Dom im. Borochowa zawiera obszerną salę na 800 osób dla odczytów, zebrań, przedstawień bibliotekę i czytelnię, pokoje dla c. k. Poalej Sjon i młodzieży poalej sjonistycznej, dla komitetów miejscowych tych organizacji oraz dla redakcji centralnego organu partyjnego „Bafrajung“. Dom mieści się przy ul. Gęsiej 14. (PAT).

KRONIKA

MAJ		
Wschód słońca 3 m. 58	3 WTOREK 27 Nissan 5692	Zachód słońca 8 m. 45

Dziś wieczór Herzłowski z udziałem Z. F. Finkelsteina

Zjednoczenie Kobiet Żydowskich WIZO (Floriańska 28) urządza dziś we wtorek o godz. 7 wiecz. wieczór Herzłowski z udziałem barwiącego przejazdem w Krakowie znanego literata i działacza sjonistycznego dra Z. F. Finkelsteina z Wiednia, autora mającego się wkrótce ukazać tomu „Nowele o Herzlu“. Wieczór zagał dr. Berkelhammer, poczem p. drowa Lindenbaum-Kohnowa oraz autor odczytają kilka fragmentów z cyklu „Nowele o Herzlu“.

Powyższa prelekcja budzi wielkie zainteresowanie wśród publiczności żydowskiej naszego miasta, która po raz pierwszy będzie miała sposobność zetknąć się osobiście z drem Finkelsteinem, świetnym publicystą i zaszczytnie znanym działaczem. Dr. Finkelstein, redagował swego czasu we Lwowie miesięcznik „Moriah“, był wydawcą Almanachu Żydowskiego, a obecnie redaguje we Wiedniu, gdzie jest adwokatem, tygodnik sjonistyczny „Die Stimme“, organ partii sjonistycznej w Austrii.

Uroczystości 3-majowe

Wczoraj, jako w przeddzień uroczystości 3-go Maja miasto przybrało odświętny wygląd. Na gmachach państwowych, miejskich, oraz wielu domach prywatnych powiewały chorągwie o barwach państwowych i miejskich, okna ozdabiano nalepkami. O godz. 16:30 odbyło się w teatrze Do mu Żołnierza Polskiego uroczyste przedstawienie „Cud nad Wisłą“. O godz. 7-ej wieczór, po capstrzyku pod wieżą ratuszową, ruszyły na miasto wśród dźwięków marszów orkiestry wojskowe i cywilne. O godz. 8-ej wieczór odbyła się w sali Starożytności uroczysta Akademia, na którą przybyli liczni przedstawiciele władz oraz rzesze publiczności.

Punktem kulminacyjnym dzisiejszych uroczystości jest msza polowa oraz defilada oddziałów wojskowych i p. w. na Błoniach o godz. 10 przedpoł., zaś o godz. 8 wiecz. uroczyste przedstawienie „Straszny Dwór“ w teatrze im. Słowackiego.

Przemówienia w kinoteatrach krakowskich Łącznie z ustalonym programem uczczenia rocznicy konstytucji 3 Maja, wygłoszą prelegenci VI. Koła TSŁ, w dniu 3 maja krótkie przemówienia w kinoteatrach krakowskich przed programami.

Dzieci zasnęły podczas próby

W programie dzisiejszych uroczystości z okazji Święta Narodowego znajduje się m. in. występ chóru 3000 dzieci szkół krakowskich. W związku z tem odbywała się wczoraj rano w parku Juwenali na Błoniach krakowskich próba chóru, w której wzięło udział ponad 3000 dzieci, z różnych zakładów naukowych w Krakowie.

Z powodu silnego upału kilkanaście dzieci zasnęło, a pięcioro z powodu udaru słonecznego zemdliało. Wezwany lekarz pogotowia ratunkowego udzielił pierwszej pomocy omdlałym dzieciom, a 5 z nich odwiedził do domów, pod opiekę rodziców.

Pierwszy dzień poboru wojskowego w Krakowie

W dniu wczorajszym rozpoczął się główny pobór wojskowy z miasta Krakowa pod przewodnictwem prezydenta Beliny Prażmowskiego. Jako członkowie Komisji zasiadali ppulk. Adam Werner, Komendant PKU. Kraków—miasto, major lekarz dr. Jan Chudziński i naczelny lekarz miejski dr. Józef Owsiański, a nadto jako reprezentant ludności radca miejski p. Felszyński Stefan. Do poboru stawilo się 46 poborowych z których 22 wieje łono do armji z kat. „A“.

Wajwa się poborowych, aby pilnie przestrzaga-

Zdrowym

a zarówno i smakiem jest **MIÓD PSZCZELNY** polecany przez firmę **A. ROTHE** Kraków, Sławkowska 20. Tamże miód pszczelny w plastrach i deserowy.

Konsul peruwiański w Krakowie popełnił wraz z żoną samobójstwo

Powodem rozpaczliwego kroku ciężkie warunki materjalne

(rg) Wczoraj rano Kraków zaalarmowany został wieścią, iż zamieszkały w domu przy ul. Długiej 27, honorowy konsul Republiki Peru, dr. Marjan Walter popełnił wraz z żoną samobójstwo. Wiadomość rozeszła się szybko po mieście, powodując gromadzenie się przez cały dzień wczorajszy tłumów publiczności przed domem, gdzie mieszkał dr. Walter, przy ul. Długiej 27.

Jak się dowiadujemy, sprawa miała następujący przebieg: Wczoraj, około godz. 7 rano, służba zauważyła p. Waltera, leżącego obok żony na otomanie. Oboje nie dawali znaku życia. Natychmiast wezwano lekarza dr. Pogonowskiego, który stwierdził śmierć p. Stefanji Walterowej, natomiast istniała jeszcze nadzieja uratowania p. Waltera. Dr. Pogonowski wezwał do pomocy pogotowie ratunkowe,

jednakże pomimo wszelkich wysiłków nie udało się jednak przywrócić dr. Waltera do przytomności. Pogotowie przewiozło desperata na oddział wewnętrzny szpitala św. Łazarza, gdzie zmarł po 10 minutach, nie odzyskawszy przytomności. Zwłoki p. Walterowej przewieziono do zakładu Medycyny sądowej.

Zmarły był bogatym przemysłowcem i posiadał dość znaczny majątek oraz fabrykę przetworów chemicznych w Dębniakach. W ostatnich czasach, na skutek kryzysu gospodarczego, znalazł się w ciężkich warunkach materjalnych, co też stało się prawdopodobnie powodem rozpaczliwego kroku.

Jak wstępne dochodzenia wykazały, Walterowie otruli się wronalem, niemniej jednak sekcja zwłok ustaliła właściwą przyczynę zgonu.

li terminu stawiennictwa wyznaczonego przez wojewodę, gdyż w razie niedotrzymania terminu narazić się mogą na ostre kary. Każdy z poborowych musi przynieść do poboru dokumenty stwierdzające jego wykształcenie oraz zawód.

Dr Szumski uwolniony z aresztu śledczego

Wczoraj rano na polecenie sędziego śledczego został zwolniony z więzienia sądu okręgowego krakowskiego dr. Romuald Szumski, wiceprezes OK. PPS. Dr. Szumski, aresztowany w związku z zajściami podczas strajku generalnego w dniu 16 marca w Krakowie, przebywał 47 dni w więzieniu śledczym i opuścił więzienie jako ostatni aresztowany podczas powyższych zajść. Będąc on odpowiadał przed sądem grodzkim w Krakowie za przemówienie wygłoszone podczas zgromadzenia ludowego w dniu 16 marca w Krakowie.

— **DZIS NOCNY DYŻUR APTEK:** Rynek 22, ul. Florjańska 15, Karmelička 23, aleja 29 Listopada 5, ul. Dietla 76 i plac Zgody 18.

— **POSIEDZENIE RADY CENTRALNEJ ORGANIZACJI SJONSKIEJ** dnia 10 bm. o g. 8-mej wiecz. w lokalu Organizacji Sjoniskiej Stradom 15.

— **ADRES EGZEKUTYWY ORGANIZACJI SJONISTYCZNEJ W KRAKOWIE NIE ZOSTAŁ ZMIENIONY** i brzmi nadal „Egzekutywa organizacji sjonistycznej, Kraków Stradom 15“. Tylko pisma wysłane pod powyższym adresem zostają Egzekutywie doręczane. Nr. telef. Egzekutywy 108-84.

— **W KRAKOWIE NABYĆ MOŻNA SZEKLE:** We firmie Bloch, biuro sprzedaży dzienników, ul. św. Gertrudy; w sklepie J. Landaua (zegarmistrz) przy ul. Długiej 30, w biurze Organizacji Sjonistycznej, Stradom 15, I. p. of. i w biurze Żydowskiego Funduszu Narodowego przy ul. Zielonej 10, I. p. of. Cena szekla zł 1.20.

— **UPAŁ.** Dzień wczorajszy był rekordowym pod względem wysokości temperatury tegorocznej wiosny. Termometr w cieniu wskazywał ponad 20 stopni Cels., przypominając swarne dni letnie. Na Wisłę po raz pierwszy w tym roku, kapalo się kilkanaście osób.

— **MILA UROCZYSTOŚĆ POLSKA W SZTOKHOLMIE.** Unwersytet Jagielloński otrzymał od Towarzystwa szwedzko polskiego w Sztokholmie zaproszenie na doroczne zebranie i wieczorek w dniu 3 maja. Uroczystość odbędzie się w Sztokholmie w sali głównej Grand Hotelu i obejmie bogaty program artystyczny wokalny.

— **„TAJNY DETEKTYW“ ZAKAZANY W BELGIJI.** Władze belgijskie odebrały debiet wychodzący w Krakowie tygodnikowi „Tajny Detektyw“ z uwagi na demoralizujący wpływ tego czasopisma.

— **Z RYNKÓW MIĘSNYCH.** W ubiegłym tygodniu spędzono na targ w Krakowie białej 192, wołów 129, krów 242, jałówek 171, cieląt 1068, nierogacizny 1052, razem 2854 zwierząt. Z poprzedniego tygodnia pozostało 16 zwierząt. Ogółem 2870 zwierząt. Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano: na konsumpcję miejscową 2790 sztuk, na konsumpcję innych gmin 72 sztuk, pozostało nie sprzedanych 8 sztuk. Przebieg handlowy: W po-

Podziękowanie

Poczuwam się do miłego obowiązku złożenia serdecznego podziękowania

JWP. prof. Dr. Tadeuszowi Pisarskiemu Prymarjuszowi kliniki urologicznej U. J. w Krakowie, oraz **WP. ASYSTENTOWI Drowi ROMUALDOWI LACHSOWI** za znakomicie i szczęśliwie przeprowadzoną operację, jakoteż **WPanom Drowi BULANDZIE i Drowi M. STEINBERGOWI** oraz **Siostrze MICHALINIE** za serdeczną opiekę w czasie choroby.
JUDA HOFSTAETTER
Wisnica

równaniu z ubiegłym tygodniem spęd był i ciepłszy, nierogacizny słabszy. Popyt i podaż żywności. Ceny zwykłe.

— **CZYLI „BRACISZEK“.** Wczoraj o godz. 7-ej wiecz. zgłosiła się na II Komisariat policji na ul. Kościuszki, Józefa Kruk (lat 40) krawcowa, zam. przy ul. Smolekiej 35 i zgłosiła, że przybyły do niej w odwiedziny brat pobł ją dotkliwie. Ponieważ kontuzje, uniemożliwiły jej odejście, wezwano pogotowie ratunkowe, które przewiozło ją do domu.

DYWANY, CERATY, LINOLEUM A. NUSSBAUM, DIETLA 45.

Z TEATRU, LITERATURY I SZTUKI

— **UDZIAŁ TEATRU KRAKOWSKIEGO W UROCZYSTOŚCIACH 3-GO MAJA.** Teatr im. J. Słowackiego weźmie udział w uczczeniu dzisiejszego Święta narodowego, dwoma przedstawieniami. Popołudniu o godz. 3:30 dla młodzieży szkolnej Fredry „Damy i huzary“. Wieczorne uroczyste wienie wypełni opera narodowa Stanisława Moniuszki „Straszny dwór“.

— **OSTATNIE GOŚCINNE WYSTĘPY K. JUNOSZY STĘPOWSKIEGO.** Znakomity gość naszej sceny kończy w bieżącym tygodniu swą gościnę. Ostatnia jego kracja w sztuce eBakonyegiego „Zółta rękawiczka“ powtórzona będzie jeszcze jutro oraz we czwartek i w piątek po raz ostatni. Car Paweł I, dramat Mereżowskiego, powtórzony będzie po raz ostatni w czwartek popołudniu. Wszystkie te przedstawienia po cenach zredukowanych.

— **DEBUT TEATRALNY ANTONIEGO WAŚKOWSKIEGO.** W sobotę wchodzi na reperuar teatru krakowskiego, poemat dramatyczny znanego poety krakowskiego Antoniego Waśkowskiego pt. „Makryna“.

— **Z TEATRU POLSKIEGO W KATOWICACH** Jutro we środę premiera operetki Kalmana „Księżniczka Czardasza“. Ze względu na świetną obsadę dwójga śpiewaków pp. Nochowicz i Dembowskiego, oraz pp. Bulatówny, Rozwadowskiej, Jastrzębskiej, Karasińskiej, Kopcińskiego, Pełckiego, premiera zapowiada się świetnie. Tańce układu baletmistrza Ciesielskiego.

— **JASCHA HEIFETZ,** najślawniejszy skrzypek świata, należący do nielicznej plejady współczesnych wirtuołów jak: Paderewski, Rachmaninow, Kreisler, którego koncerta odbywają się wszędzie przy doszczętnie wysprzedanych widowiskach wystąpi w piątek 6 bm w Starym Teatrze Technika i interpretacja gry Heifetza jest tak nadnaturalna, że słuchając jej zapomina się o wszystkim; Heifetza, czaruje i zapiera oddech, a słuchac od-

nosi wrażenie, że to gra zaczarowany wirtuoz po grążony w sen lunatyczny.

— **TEATR ANGIELSKI W KRAKOWIE.** Fenomenalny zespół aktorów angielskich „The english players” wystąpi w Krakowie jeszcze jeden raz w dniu 5 bm. w teatrze „Bagatela” ze znakomitą komedią H. H. Davies'a pt. „Mieczak”. Bilety do nabycia w kasie „Bagateli”.

— **3 MAJA W TEATRZE D. Ż. P.** Dzisiaj wystawia teatr DŻP. o 3:30 pop. po raz drugi pełną humoru operetkę Kalmana „Dziewczę z Holandji”, wieczorem zaś na uroczyste przedstawienie daje premierę doskonałej komedji Mieczysława i Fajkowskiego pt. „Cud nad Wisłą” czyli „Wierna kochanka”.

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Wtorek 3:30 pop. „Damy i huzary”; 8 wiecz. „Straszny dwór”.

Środa 8 wiecz.: „Złota rękawiczka”.

TEATR ŻYDOWSKI (UL. BOCHEŃSKA)

Wtorek 8:45 wiecz.: „Jedna z tamtych”

TEATR POLSKI W KATOWICACH

Wtorek 16 pop.: „Manewry jesienne”; 20 wiecz.: „Haika”. w Jaworznie: „Damy i huzary”.

Środa 8 wiecz.: „Księżniczka Czardasza” (premjera).

TEATR POWSZECHNY

Dom Żołnierza Polskiego

Wtorek 3:30 pop.: „Dziewczę z Holandji”; wiecz. „Cud nad Wisłą” czyli „Wierna kochanka”.

REPERTUAR KINOTEATRÓW

ADRIA: „Światła wielkiego miasta” (Charlie Chaplin).

APOLLO: „Jej eksceleńcja miłość” (Anna Bella)

BAGATELA: „Kochanka z Tahiti”.

SZTUKA: „Kapitan Wahlan” Gary Cooper, Clu Colbert).

SŁONCE: „Bomby nad MonteCarlo”.

WANDA: „Godzina z Tobą” (Maurice Chevalier Jeanette Mac Donald).

UCIECHA: „Godzina z Tobą” (Maurice Chevalier Jeanette Mac Donald).

MUZEUM: „Djabeleki jeździec” (Fred Thomson)

KOMUNIKATY

— **Z EZRY CHALUCOWJE.** Dzisiaj posiedzenie Komitetu Centralnego o godz. 8 wieczór w lokalu Ezry, Stradom 15.

— **PRZYSZŁOŚĆ HEATID** urządza w połowie maja I. Dywidową wycieczkę na Babia Górę, II. Czterodniową wycieczkę w Beskidy Zachodnie oraz w stronę czeskiej Wpisy wraz z zadaniem przyjąć sekretariat do piątku 6 bm.

— **SUIF HITACHDUT „MERKAZ HACEIRIM”** Dzisiaj o godz. 8 wiecz. posiedzenie komitetu!

— **ZW. ABS. ŻYD. GIMN.** Dzisiaj o godz. 7:30 wieczorem seminarjum hebrajskie z ref. kol Pinkes-feld.

ZE SPORTU

DZIEŃ SPRINTU

Zawody lekkoatletyczne z udziałem zawodniczek i zawodników Cracovii, Wisły, Legii, Stadjonu (Król. Huta) i Makkabi odbędą się dzisiaj o godz. 3 pop. na boisku Makkabi. Ceny wstępu niskie.

W RAMACH ZAWODÓW JUBILEUSZOWYCH CRACOVII odbyły się w dniu wczorajszym dwa mecze w siatkówkę i koszykówkę pomiędzy Cracovią a Polonią (Warszawa). Zwyciężyła w obydwu spotkaniach niespodziewanie Cracovia, wygrywając z wicemistrzem Polski w koszykówce 31:22, w siatkówce 32:23.

— **KOŁO SPORTOWE KOBIECE WIZO.** Pierwsze posiedzenie ogólne Koła sportowego WIZO, na którym omówiony będzie program pracy na sezon obecny, odbędzie się dzisiaj we wtorek o godz. 6-tej w lokalu Zjednoczenia Florjańska 28 I. p. Wpisy do poszczególnych sekcji Uprasza się zainteresowane o gremjalne przybycie!

— **MŁODE WIZO.** Pierwszy trening w środę o godz. 6:30 rano Zbiórka na boisku Makkabi. Wpisy do Koła sportowego przyjmuje się codziennie od 8—9 w lokalu własnym

— **SEKCJA KOLARSKA ZKS MAKKABI.** Dzisiaj wycieczka całodzienna do Grodkowic Zbiórka na boisku Makkabi o godz. 8 rano

— **KRAKOWSKI KLUB TENNISOWY.** Wszelkich informacji w sprawie przyjęć i abonamentów udziela sekretarz p. Lapdau Podzamcze 10 w godz. 2—4 Tel. Nr. 123.21.

Friedrichshafen 2. 5. (Sch) Sterowiec „Graf Zeppelin” wystartował dzisiaj rano do Brazylii. Jest to jego ostatnia podróż wiosenna do Ameryki Południowej.

Lekkie przesunięcie na lewo

przyniosły niedzielne wybory francuskie

Tardieu utrzyma się przy władzy!

Paryż 2. 5. PAT. Charakterystyczną cechą walki wyborczej, jaka rozegrała się w dniu wczorajszym na terytorjum całej Francji, była wielka ilość głosujących. Liczba ściślejszych wyborów jest znaczna. Dlategoż dopiero w przyszłą niedzielę będzie ustalony ostatecznie skład polityczny nowej izby. Dotychczasowe dane wskazują na pewne przesunięcia się na lewo, które dało się zauważyć szczególnie we wszystkich ośrodkach miejskich, spowodowane prawdopodobnie bezrobociem. Radykali nie doznali dotychczas żadnych strat, podczas gdy w centrum i na prawicy zanotowano pewne niepowodzenia. Przewidują, że ściślejsze wybory w niektórych okręgach zapewnią partjom lewicowym jeszcze większą ilość mandatów.

Rozdział 244 mandatów na ogólną liczbę 615

Paryż 2. 5. (B) Wczorajsze wybory do Izby francuskiej, pominiawszy kilka drobnych starć minęły w zupełnym spokoju. Według oficjalnych obliczeń, do godzin porannych znane były wyniki z 607 na 611 okręgów wyborczych, z których wybranych zostało dotąd 244 posłów podczas gdy reszta, po odliczeniu brakujących jeszcze rezultatów z 4 okręgów, wybrana będzie w drugim głosowaniu. Podział tych 244 mandatów jest następujący: Konserwatyści u zyskali 3 mandaty (zyskali 0, stracili 1), partja socjal demokratyczna (Leon Blum) 40 (zyskali 3, stracili 2), federacja republikańska grupy Marin—Magnet 72 mandaty (zyskali 6, stracili 8), lewica republikańska (Tardieu) 38 mandaty (zyskali 2, stracili 10), prawica radykalna 23 (zyskali 4, stracili 1), radykalni grupy Herriota 60 (zyskali 4, stracili 0), republikanie socjalni 17 (zyskali 2, stracili 1), komuniści 2 (zyskali 1, stracili 1). Wszyscy ministrowie i 4 podsekretarze stanu zostali wybrani, podczas gdy dalszych 4 podsekretarzy stanu wejdzie do wyborów ściślejszych. Ze znanych osobistości wybrani zostali dalej socjalistyczny prezydent Izby Bouisson, Leon Blum, Renaudel, Vincent Auriol, przywódca radykałów Herriot, Chau temps, Daladier; Malvy, Bonnet, Painleve i nie widomy inwalida wojenny Scapin. Generalny sekretarz partji socjalistycznej Paul Faure u padł w okręgu Creuzot, a Grumbach w okręgu Mulhousy stanął do wyborów ściślejszych.

Paryż 2. 5. (B) Koła polityczne na podstawie dotychczasowych wyników wyborów francuskich sądzą, że obecny rząd Tardieu zdobędzie większość niewielką wprawdzie, lecz wystarczającą, aby się utrzymał przy władzy. Sądzą też, że po drugim głosowaniu Tardieu złoży dymisję swego rządu. Dymisja ta będzie jednak tylko kwestją formalną.

Przywódca partji radykalnej Herriot oświadczył wobec przedstawicieli prasy, że liczył się z przesunięciem punktu ciężkości na lewo, co się też stało. Nie chodzi mu wyłącznie o jego partję, lecz o sukcesy całej umiarkowanej lewicy. Herriot podkreślił z naciskiem, że przez swoją mowę przedwyborczą w Belfort Tardieu zerwał most między sobą a partją radykalną.

Nagły zgon posła wskutek niepomyślnego wyniku wyborów

Paryż 2. 5. PAT. Donoszą z Bodeaux o nagłym zgonie deputowanego Lorina, który głę boko przejęty niepomyślnie zapowiadającym się dla niego wynikiem głosowania, zmarł wskutek ataku apoplektycznego.

Pierwsze głosy niemieckie o wyniku wyborów

Berlin 2. 5. PAT. Niemiecka prasa poranna ogranicza się do ogłoszenia sprawozdań z przebiegu wczorajszych wyborów francuskich, powstrzymując się narazie od komentarzy. „12-Uhr blatt” wyraża opinię, że mimo pewnego przyrostu głosów stronnictw lewicowych, nie nastąpi żadne większe przesunięcie w układzie sił nowej izby deputowanych. „Berliner Zeitung am Mittag” uważa za pewne, że rząd Tardieu będzie miał nadal za sobą wyraźną, choć nieco słabszą większość. Dziennik podkreśla przytem znaczne straty mandatów, jakie ponieśli autonomiści w Alzacji. Według komunikatu biura Conti, na podstawie dotychczasowych wyników głosowania przewidywać można pewne przesunięcia sił na lewo, pozostaje jednak kwestja otwarta, czy przesunięcia te w drugim głosowaniu rozszerzą się na tyle, aby umożliwić konsolidację stronnictw lewicowych, lub koncentrację z radykałami bez grupy Marina.

Z GIEŁD

GIEŁDA KRAKOWSKA

Kraków, 2 5 1932 Akcje w zaniedbaniu. Dolar bez zmiany.

Zebrań giełdowe cechowało w dalszym ciągu minimalną chęć do pracy. Większość efektów w zupełnem zaniedbaniu. Poszukiwano jedynie akcje Banku Polskiego przy nastroju słabszym Zie leniewskiego w placeniu 9. w towarze 10 i 4 proc. Frem Poż. inwestycyjną po kursie 88, jednakowoż bez notowania Do transakcyj papierami oficjalnie kotowanymi nie doszło

Na poglądzie sytuacja podobna. Robiono jedynie 8 proc. Poż. Dillonowską z r. 1925. dolarową po kursie 54 za 100 Obroty małe.

Waluty i dewizy oficjalnie bez obrotów.

Na rynku walutowym w obrotach prywatnych i międzybankowych szczególniejszych zmian nie zanotowano Usposobienie lekko słabsze Popyt mały. W Krakowie dolar gotówkowy 888—889 i pół. czeki bankowo 890—891 Kursy orientacyjne: Funt szterling 3240—3260. Frank szwajcarski 173—173.50 Marka niemiecka wypłata 211—212.50. gotówka 210—211.25

GIEŁDA WARSZAWSKA

Warszawa, 2. 5. PAT. Akcje: Bank Dyskontowy bez kuponów na r. 1931, Bank Polski 72. Cerała bez kuponów Pożyczki: 4 proc inwestycyjna 88. 88.50, 5 proc konwersyjna 38. 7 proc stabilizacyjna 53, 50.75, 51, 57.50 dotyczy odcinków do 100 Listy zast. BGK bez zmiany.

Waluty: Dolar 889, 891, 887. Dewizy: Gdańsk 174.35, 174.78, 173.92, Londyn (32.55, 32.50), 32.69,

32.37, Nowy Jork 8903, 8923, 8883. telegr 8808, 8928, 8888, Paryż 35.10, 35.19 35.01, Praga (26.37 26.36), 26.43, 26.31, Szwajcaria 173.05, 173.48, 172.72 Włochy 46.05, 46.28, 45.82, Berlin przyw 212.

GIEŁDA POZNAŃSKA

Poznańska giełda zbożowa z dnia 2. 5. 1932. Ceny orientacyjne: Żyto 23—28 i jedna czw., pszenica 28 i trzy czw. do 29, owsies 22—22 i pół, mąka żytnia 65 proc 41 i pół do 42 i pół pszenica 65 proc 43—45. Reszta bez zmian. Usposobienie stałe.

GIEŁDA WIEDEŃSKA

Wiedeń, 2 5 PAT. Waluty i dewizy: Berlin 168.80—169.80, Budapeszt 124.295, Londyn 26—26.20 Nowy Jork 709.20—713.20, Paryż 27.97—28.13, Praga 21.01 i pół do 21.13 i pół, Warszawa 79.41—79.89, Zurych 137.80—138.00, Amerykańskie 707.75—713.75, Niemieckie 168.40—169.60, Angielskie 25.83—26.07, Francuskie 27.85—28.05, Włoskie 37.06—37.34, Polskie 79.25—79.85, Szwajcarskie 137.30—138.50.

Papiery wartościowe: Lwów Czerniowce 17.50, Browary Lwowskie 19.25, Zieleniewski 8, Karpac 1, Galicja 13.50, Alpiny 10.

GIEŁDA ZURYCHSKA

Zurych 2 5 PAT. Paryż 20.29 i pół, Londyn 18.85 Nowy Jork 5.15 i jedna ósma, Belg 72.17 i pół, Włochy 26.55, Berlin 122.55, Praga 15.26, Warszawa 57.50, Bukareszt 3.07.

Rzym 2. 5. (Kl) Stopa dyskontowa we Włoszech została z dniem dzisiejszym obniżona z 6 na 5 procent.

Dokładny wynik wyborów francuskich

Paryż. 2. 5. (B) Według komunikatu ministerstwa spraw wewnętrznych, podczas niedzielnych wyborów rozstrzygnięty został rozdział 248 mandatów do Izby deputowanych, podczas gdy rozdział dalszych 357 mandatów nastąpi po wyborach ściślejszych w dniu 8 maja. Podział manda-

tów jest następujący: konserwatyści 3, grupa Marina 44, niezależni republikanie 13, demokraci katolicy 10, lewica republikańska 37, prawica radykalna 25, radykali 63, socjaliści prawicowi 4, republikanie socjali 5, socjaliści 40, komuniści niezależni 3, komuniści 1.

Wojska japońskie rozgromiły powstańców chińskich

Londyn. 2. 5. (L) Wedle doniesień z Charbina, na wschodnim odcinku kolei wschodnio-chińskiej wyrządzili powstańcy chińscy znaczne uszkodzenie torów kolejowych, wskutek czego komunikacja została przerwana. Wysłane tam wojska chińskie musiały stoczyć z powstańcami krwawą walkę, która trwała całą dobę. Powstańcy zostali pobici i zmuszeni do ucieczki, ponosząc znaczne straty w zabitych i rannych. Japończycy mieli 22 zabitych i 11 rannych.

Dziś podpisanie zawieszenia broni w Szanghaju

Szanghaj 2. 5. PAT Jutro podpisany będzie

układ w sprawie zawieszenia broni między Chinami a Japonją.

Demonstracja pod ambasadą japońską w Londynie

Londyn. 2. 5. (L) Podczas pochodu komunistycznego grupa demonstrantów komunistycznych usiłowała podejść pod gmach ambasady japońskiej, aby protestować przeciw polityce japońskiej w Chinach. Demonstrantom zagroziła drogę policja konna. Podczas starcia około 15 demonstrantów zostało rannych. Aresztowano 8 osób.

Popularny artysta filmowy oskarżony jako niefortunny szofer

Warszawa 2. 5. (AP) Kancelaria 3-go wydziału karnego sądu okręgowego w Warszawie wywołała termin rozprawy głównej przeciwko artyście Eugeniuszowi Bodo, oskarżonemu o spowodowanie wypadku samochodowego pod Łowiczem, gdzie zginął znany aktor Roland. Współ z p. Bodo, który nazywa się właściwie Bohdan Junot, do odpowiedzialności karnej pociągnięto władze miejskie Łowicza za nieutrzymanie drogi w należyłym stanie. Termin rozprawy wyznaczono na dzień 23 bm

Ofensywa antypolska w Genewie

Berlin 2. 5. PAT. „Deutsche Allg. Ztg.“ grozi, że na jesieni rząd Rzeszy głosować będzie przeciwko przyznaniu Polsce nadal niestalego miejsca w Radzie Lig. Narodów. Prawdziwej pomocy przeciwko rzekomemu atakowi polskiemu oczekuje dziennik nie od Ligi lecz od „oporu, jaki stawia obrona niemiecka“.

7-lecie Uniwersytetu Hebrajskiego

Nowy Jork 2. 5. ZAT. W dniu 1 maja odbyła się tu wielka uroczystość dla uczczenia siedmiuletniego istnienia Uniwersytetu Hebrajskiego w Jerozolimie. W toku uroczystości transmitowano przez radio przemówienia sir Herberta Samuela i Jamesa Rotszyda z Londynu, Tomasza Manna, Oskara Wassermanna z Berlina, jak również maczelnego rabina Izraela Lewy z Paryża.

Znowu pauza w obradach genewskich

Londyn. 2. 5. (L) Przybyli z Genewy minister spraw zagranicznych sir John Simon oświadczył, że aż do Zielonych Świąt konferencja rozbrojeniowa załatwiać będzie tylko drobne techniczne sprawy. Dopiero po świętach konferencja podejmie obrady nad ważnymi zagadnieniami ogólnymi. Zdaniem min. Simona obrady konferencji toczą się powoli, jednak przynoszą stałe postępy.

PO ZAMKNIĘCIU KRONIKI

Losowanie XIV. 4% pożyczki konwersyjnej stoł. król. m. Krakowa

W dniu wczorajszym odbyło się o godz. 10 rano w sali posiedzeń Magistratu pod przewodnictwem wiceprezydenta dr. Klimeckiego, w obecności wiceprezydenta Ostrowskiego, pod kontrolą notariusza dr. S. Steina. Wylosowano według planu umorzenia: 24 sztuk oblig. Ser. A1 a zł. 10 Nr. Nr.: 97, 382, 651, 856, 1267, 1314, 1496, 1508, 1771, 1814, 1876, 1893, 1945, 2065, 2180, 2189, 2214, 2231, 2257, 2343, 2530, 2538, 2661; 16 sztuk oblig. Ser. A. a zł. 40. Nr. Nr.: 51, 194, 293, 313, 501, 649, 722, 1053, 1122, 1249, 1320, 1432, 1530, 1586, 1685, 1782; 12 sztuk oblig. Ser. B1 a zł. 60 Nr. Nr.: 30, 49, 56, 367, 457, 558, 964, 1025, 1318, 1394, 1447, 1528; 12 sztuk oblig. Ser. C1 a zł. 120 Nr. Nr.: 54, 128, 245, 366, 390, 439, 498, 875, 876, 912, 997, 1070; 8 sztuk oblig. Ser. B a zł. 210 Nr. Nr.: 30, 140, 294, 545, 547, 770, 813, 837; 4 sztuki oblig. Ser. D1 a zł. 310 Nr. Nr.: 56, 176, 225, 451; 13 sztuk oblig. Ser. C a zł. 420 Nr. Nr.: 103, 220, 293, 599, 603, 673, 710, 1003, 1200, 1222, 1288, 1321, 1354; 4 sztuki oblig. Ser. E1 a zł. 620 Nr. Nr.: 77, 237, 371, 407; 3 sztuki oblig. Ser. D a zł. 1.050 Nr. Nr.: 234, 236, 301; 3 sztuki oblig. Ser. E a zł. 2.100 Nr. Nr.: 93, 101, 262.

B. PREMJer BARTEL W KRAKOWIE

Do Krakowa przyjechał ze Lwowa były premier Bartel. Zabawi on w naszym mieście dwa dni.

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Gościnne występy Junoszy Sępowskiego

„Złota rękawiczka“, sztuka w 3 aktach Karola Bokanyego.

Zupełnie nas nie interesuje tragedia hrabiego w złotych rękawiczkach, który zastrzelił w pojedynku Bogu ducha winnego porucznika, przypuszczając, że porucznik jest kochankiem jego żony. Od tego kręgu motywów zupełnie się już oddaliśmy, chociaż o morderstwach pod wpływem miłości względnie zazdrości wciąż czytamy w gazetach. Nie wstruszą nas też dalsze przeżycia bohatera, który przekonawszy się, że zastrzelony porucznik nie jest kochankiem jego żony, zwałił prawdziwego kochanka kilka tygodni później w kunsztownie urządzonej pułapce, ale ku zdumieniu żony puszczając jej kochanka wolno, bo nie ma już sił do dalszych aktów zemsty. Bardzo mądrze urządzili się hrabia, bo jak się to mówi, zabił jednym zamachem dwie muchy: załpmonował swej żonę, złożył z powrotem jej miłość swą szlachetnością, a na kochanku dokonał zemsty wprost wyrafinowanej, bo odtąd towarzyszyć mu będzie cień biednego porucznika, który za niego poniósł śmierć.

Nie nas więc właściwie nie obchodzi ta cała historia z czasów przedwojennych, które, mimo chodem powiedziawszy, robią na nas wrażenie jakiejś zamierzłej już przeszłości. Zapominamy jednak o sztuce, bo na scenie znajduje się prawdziwy mistrz sztuki aktorskiej. Rolę hrabiego gra p. Sępowski a rola ta zdaje się była przejęciem wielkiego tego artysty od ról bawidamka do repertuaru par excellence tragicznego P. Sępowski oddaje namiętność rozżarzoną nietyle do czerwoności ile do białości afektu, wypełniającą wszystkie szczeliny duszy, nie krzykiem, nie trykami tylko tłumioną i dlatego tak przejmującą pasją, głosem dławionym wściekłością zdradzonego samca, który pod wpływem bólu wydobywa z piekła udręki serce czującego człowieka. Te właśnie momenty przejścia odwarza wielki artysta w sposób wprost mistrzowski, znajdując dla tego bólu męskiego wyraz nie rozmazanego liryzmu, lecz siły, która poznaje swe granice w tyglu cierpienia.

Partnerka jego była p. Fichlerówna, która bohaterko udźwignęła rolę wprost jakby stworzoną dla pani Jaroszewskiej. Niektóre momenty miała młoda ta, jeszcze niezrównoważona artystka doskonałe, zwłaszcza gdy w gestach i słowach oddać mogła swe przeżycia, bledszą natomiast była w momentach gry niemej.

Inne role są epizodyczne i nie dają aktorom dużo pola do popisu.

M. K.

Najpowaźniejsi kandydaci na prezydenta Stanów Zjednoczonych, na górze od lewej: Herbert

D. Hoover, obecny prezydent, kandydat republikanów, obok Garner, prezydent Kongresu amerykańskiego, wymieniany jako kandydat zjednoczonych stronnictw demokratycznych. Na dole od lewej: Franklin D. Roosevelt, gubernator stanu Nowy Jork, reprezentant odłamu demokratów, wreszcie Al Smith, kontrkandydat Hoovera podczas ostatnich wyborów, również demokraci.

LOKALE

Na przedszkole poszukuje lokalu słonecznego (dwa duże pokoje z przedpokojem, komfortem) w pobliżu plant w dzielnicy „Wesołej” od września. — Prof. Dr. Friedländer, Starowiślna 29/IV. 1117kr

SPRZEDAŻ

Karol Jankowski
fabryka sukna w Bielsku,
Oddział Kraków, Florjańska 7, sprzedaż hurtowna i częściowa 1131kr

Abażury artystyczne, jedwabne pergaminowe, celonowe. — Szkielety, Wytwórnia lamp elektr. abażurowych „Fox”, Kraków, Sławkowska 30 tel. 120-48 718v

DYWANY ręczne, kilimy: „Dywan”, Kraków Podgórze, ul. Kingi 9. — Telefon 116-09. 121m

RÓŻNE

Oprawę obrazów, Lustra szlifowane poleca Kornhauser, Starowiślna 21. Tel. 171 09 692

Zatwierdzony przez Województwo Krakowskie
**Związek Pracowników Pomocy
Pielęgniarskiej i Masażu**
w Polsce — Centrala

Kraków, Wielopole 14 tel. 138-45

poleca wykwalifikowane pielęgniarki, masażystki, masażystów i instrumentarjuszki do szpitali, lecznic i w domach prywatnych i t. d.

Honorarium bardzo niskie — dla ubogiej ludności pomoc bezpłatna.

Biuro czynne bez przerwy — dzień i noc.

Chronicznie chorym, niezakaźnym, pobyt stały, tania. Lecznica „Salus” Kraków. 1081kr

Zastępcy odwiedzające handle przyborami fotograficznymi i drogerji zgłoszą się łask. Izidor Gruner, Lwów, Lindego 10. 1132kr.

Plece kaflowe reparuje i czyści z sadzy najsolidniej i najtaniej Kaczmarski, Kościuszki 51. Tel. 180-83 444g

**Pierwsza Śląska
Fabryka Parasoli
„PALAS”
W SKOCZOWIE**
poleca
**PARASOLE
OGRODOWE**
inżynierskie i straganiarskie
po cenach najtańszych.

POSAD POSZUKUJĄ

Manipulantka biurowa poszukuje posady na skromnych warunkach od zaraz. — Zgłoszenia pod „Zdolna” do Adm. N. Dz. 578g

Samodzielny czeladnik zegarmistrzowski (kawaler) poszukuje posady. — Zgłoszenia l. Schachner, Sanok, 8-go Maja. 1088x

ZDROJOWISKA

Muszyna. Pensjonat pod zarządem Natalji Immerglückowej poleca od 15 czerwca pokoje słoneczne z wykwintem utrzymaniem. Przyjmuje się również młodzież szkolną pod opiekę. Zgłoszenia: Kraków, Sebastjana 8, m. 2.

Rabka dla dzieci! Internat „Limba” Margji Beckówny, otwarty od 5 maja, w głównym sezonie pedagogiczne kierownictwo — prof. Dr. Friedländer. Informacje i zgłoszenia: „Limba”, Rabka — Nowy Świat, w Krakowie: Dr. Friedländer, Starowiślna 29/IV. 1115kr

TROCHE HUMORU

— Którego dziś mamy?
— Popatrz do gazety, masz ją przecież w kieszeni!
— Z tego nie będę wiedział, bo gazeta jest przedwzrostająca.

Szczawnica. Dr. Józef Schreiber ordynuje jak zwykle sezonowo w chorobach płucnych. — Własne, nowoczesne inhalatorium. Specjalne leczenie astmy 583g

WOLNE POSADY

Poszukuje się kwalifikowanej siły do dziurkarki motorowej. Zgłoszenia: Hornstein i Goldschmied, fabryka bielizny Stradom 13. 1183kr

Zdolną ekspedjentkę przyjmie zaraz „Pałac Pofniczocho” Florjańska 31 1127kr

**Reklama
dźwignią handlu**

Przetargi publiczne

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Krakowie rozpisuje przetarg publiczny na szycie ubiorów służbowych dla pracowników P. K. P. na rok 1932/1933.

Termin składania ofert upływa dnia 24 maja 1932, o godzinie 12-tej w południe. Publiczne otwarcie ofert nastąpi dnia 25 maja 1932, o godzinie 10-tej.

Bliższe szczegóły przetargu, jak również szczegółowe warunki dostawy i warunki techniczne otrzymać można w Wydziale Zasobów w Krakowie, po uprzednim wpłaceniu w Kasie dyrekcyjnej 2 zł. za formularze, lub pocztą, po nadesłaniu powyższej kwoty.

Wzory ubiorów służbowych są do przejrzania w Wydziale Zasobów w Krakowie.

Magistrat miasta Lublina ogłasza na dzień 12 maja b. r. przetarg publiczny na dostawę 800 ton kamienia polnego.

Szczegóły przetargu znaleźć można w Lubelskim Urzędowym Dzienniku Wojewódzkim Nr. 11 z dnia 30 kwietnia 1932 r. lub w Wydziale Budownictwa Magistratu.

BIBLIOTEKA
WSPÓLCZESNA

Gizeli Kanferowej
ULICA SEBASTJANA 23
róg Dietlowskiej

komunikuje:

Chcesz mieć najnowsze książki polskie, niemieckie, francuskie, żydowskie i angielskie —

Chcesz dowiedzieć się, co się dzieje w Europie —

Chcesz zapomnieć o kłopotach dnia powszedniego i trosce o jutro

zapisz się do

„Biblioteki Współczesnej“

jedynie europejskiej i nowoczesnie prowadzonej wypożyczalni.

W TOWARZYSTWIE UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE

» FENIKS «

było z końcem roku 1930 w 19 państwach **747.474 ubezpieczeń** na kapitał w łącznej wysokości **3 i 1/4 miljarde złotych** w mocy.

W tymże roku wypłacono ubezpieczonym około **45 milionów złotych**.

Dyrekcje filjalne:

Kraków, ulica św. Jana 3. — **Lwów**, ulica Kościuszki 8.

Filja w BIELSKU, ulica Kolejowa 3. — Biuro filjalne w **Krakowie**, ulica św. Jana 3.

Oddział K. K. L. na Zach. Małopolską i Śląsk w Krakowie, ulica św. Jana L. 3.

RENUMERATA: w Krakowie in. prow. miesięczn. Zł. 6'00 kwartal. Zł. 18'00
w Krakowie z odnośnem do domu „ „ 6'70 „ „ 18'60
Na prowincji z przesyłką pocztową „ „ 6'60 „ „ 19'80
Zagranicą z przesyłką pocztową „ „ 10'00 „ „ 30'00
„NOWY DZIENNIK“ wychodzi codziennie także w poniedziałki i dni poświ.

OGŁOSZENIA: Podstawa ogłoszeń jest 1 milimetr w jednym łamie. — Strona tekstowa i nadesłaniem ma 8 łamy po 74 młm. — Strona za tekstem 6 łamów po 37 młm. — Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów
CENY w złotych: 1 strona 1'25. — Tekst 1' — Nadesłane 0'75. — Za tekst 0'25. — Drobne od słowa 0'20. Dla poszukujących pracy 0'10. — Gratulacje 12'50 — Za zastrzeżenie miejsca dołącza się 25%.

Wydawca: Za Spółkę Wyd. „Nowy Dziennik” Zygmunt Hochwald. — Redaktor naczelny: Dr. Wilhelm Berkelhammer.
Redaktor odpowiedzialny: Zygfryd Mosea. — Nowe Drukarnia Dziennikowa, Kraków, Orszakowej 7, pod zarządem Maksymiljana Felda.